БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 218 (16.301) • 18 сентябрь 1975 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ КЕНГАШИ XII СЕССИЯСИНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгаши XII сессиясининг иштирокчиларини қизғин табриклайман.

Сизнинг учрашувингиз миллий-озодлик ҳаракати ғоят катта муваффақиятларга эришилган бир вазиятда ўтмоқда. Осиё ва Африка давлатлари давлат, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлашда ва прогрессив социал ўзгартишларни амалга оширишда, янги мустамлакачиликка қарши курашда анчагина муваффақиятларга эришди. Халқаро кескинликни юмшатишни давом эттириш, ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини барқарор қилиш, «совуқ уруш»дан мамлакатлар ўртасида ўзаро фойдали ижобий ҳамкорлик томон бурилиш икки қитъа халқлари олдида турган вазифаларнинг ҳал этилишига ёрдам бермоқда.

Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларининг империалистик агрессорларга ва ички реакцияга қарши курашда эришган шонли ғалабалари адолат ишининг тантанаси бўлди. Гвинея-Бисау, Мозамбик ва Ангола ватанпарварларининг мардонавор кураши тазйиқи остида Португалияда антифашист революциянинг ғалабасидан кейин сўнгги мустамлакачи Португалия империяси ағдарилди. Африкадаги ватанпарварлик, озодлик кучларининг ирқчилик ва аппартеиднинг сўнгги таянч кучларига қарши ҳаракати тобора кучайиб бормоқда. Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш, босиб олинган барча араб территорияларини озод қилиш ва Фаластин халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва миллий давлатни вужудга келтириш ҳуқуқини амалга ошириш йўлида араб мамлакатлари олиб бораётган шиддатли кураш давом этмоқда.

Мустамлакачилик ва янги мустамлакачилик ўз мағлубиятини тан олаётгани йўқ. Империализм миллий озодлик ҳаракатларининг муваффақиятларига жавобан Осиё ва Африка халқларига қарши ўз кирдикорларини кучайтирмоқда, у маҳаллий реакциядан ўз манфаатлари йўлида фойдаланишга жон-жаҳди билан уринмоқда.

Бундай шароитда барча халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳам, барча давлатларнинг тенг ҳуқуқли ҳамкорлиги учун, инсониятнинг тинч истиқболи учун курашда ҳам табиий иттифоқчилар бўлган жаҳон социализм мамлакатлари ва миллий озодлик ҳаракатининг, ривожланаётган мамлакатларнинг ҳаракат бирлиги янада кўпроқ аҳамият касб этади. Осиё, Африкадаги мамлакатларнинг давлатлараро муносабатларида ҳам, шунингдек жаҳоннинг бошқа районларидаги халқаро муносабатларда ҳам тинчлик ва хавфсизлик принципларининг барқарор қилиниши ёш давлатларни иқтисодий ва социал ривожлантириш программаларини янада самаралироқ амалга оширишга ҳеч шубҳасиз ёрдам берган бўлур эди, империалистлар ва янги мустамлакачилар авж олдираётган кескинлик ва можаролар ўчоғини тугатишга қўшилган ҳисса бўлур эди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунлари ҳозирнинг ўзидаёқ бутун халқаро ривожланишга ўзининг баракали таъсирини кўрсатмоқда. Биз аминмизки, кенгашнинг якунловчи ҳужжатида белгиланган асосий принциплар фақат Европа қитъаси учунгина алоқадор бўлиб қолмай, айни вақтда бу принциплар бошқа қитъаларда ҳам жорий этилиши мумкин.

Совет Иттифоқига келганда шуни айтиш кераккн, у тинчлик ва озодлик ишига содиқ бўлган барча кучлар билан биргаликда ҳар бир халқнинг тинч ҳаёт кечириши учун, эркин ривожланиши ва миллий уйғониш учун шарт-шароит таъминланиши йўлида бундан кейин ҳам курашаверади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳамиша империалистик агрессияга, миллий зулмга, янги мустамлакачиликка, ирқчиликка ва социал адолатсизликка қарши курашувчилар томонида бўлади.

Биз аминмизки, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти ўзининг самарали фаолияти билан бундан буён ҳам бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт вазифаларини ҳал этишга, миллий-озодлик ҳаракатининг социализм ва демократия кучлари билан жанговар иттифоқини мустаҳкамлашга ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшаверади.

Сессиянгизнинг муваффақиятли ишлашини тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ҚИШЛОҚ ВРАЧИ

Қишлоқ врачи деганимизда жазирама иссиқда ҳам, қаҳратон совуқда ҳам, қор-ёмғирда ҳам — ярим тун демай, гоҳ пиёда, гоҳ отда довон ошиб, қирма-қир юриб, овулма-овул, отарма-отар, уйма-уй кезиб, одамлар корига яраб, оғирини енгил қилаётган, кишилар бахтини ўз бахти, деб биладиган олижаноб, саховатли ва юксак қалбли киши гавдаланади. Қишлоқ врачи — пахтакор ва механизатор, чорвадор ва боғбон, хуллас, заҳматкаш ва меҳнатсевар қишлоқ аҳли сиҳат-саломатлигининг сергак посбони. Қишлоқ врачи турли касалликларнинг олдини олишга, қишлоқ хўжалик ходимларининг турмуш ва меҳнат санитария-гигиена шароитини яхшилашга, қишлоқларни ободонлаштиришга, шахсий ва ижтимоий гигиена қоидаларининг тўла амалга оширилишига даъват этилган ташкилотчи ва ташаббускор зиёли.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев **«Совет кишилари соғлиғини сақлаш ва умр кўришини узайтириш ҳақида ғамхўрлик партия ва ҳукуматнинг эътиборидан жой олиб келмоқда»,** — деган эди.

Бугунги кунда Ўзбекистон қишлоқ аҳолисига учта республика, ўнта область, 126 та марказий район ва 480 та қишлоқ участка касалхоналари намунали тиббий ёрдам кўрсатяпти. Сурхондарё, Қашқадарё, Фарғона, Андижон областлари партия-совет органлари, колхоз ва совхозлар раҳбарлари томонидан қишлоқ даволаш-профилактика муассасаларининг моддий-техника базасини яхшилаш бўйича олиб бораётган амалий-ташкилий ишлари ибратли.

Қишлоқни малакали, етук медик кадрлар билан таъминлаш йилдан-йилга яхшиланяпти. Ҳозир қишлоқ даволаш-профилактика муассасаларида олий маълумотли 6075 нафар врач, 1581 нафар фармацевт ва 32530 нафар ўрта медицина ходими самарали ишлаб турибди. Бугунги кунда марказий район касалхоналарида ўн икки-ўн олти (илгари уч-тўрт) ихтисослик бўйича намунали тиббий ёрдам кўрсатилмоқда. Пахтачи, Задарё, Чуст, Пахтакор, Оққўрғон, Оҳангарон район касалхоналарининг бу борадаги фаолияти таҳсинга сазовор.

Қаерда қишлоқ врачи аҳоли санитария маданиятини кўтаришга қаратилган жамоат ишларини фаол олиб бораётган экан, ўша ерда шифокорнинг қадр-қиммати янада ошмоқда, касалликлар шунча тез бартараф этилмоқда. Бундан беш йил бурун Муҳаррам районга мустақил ишга келганидаёқ қишлоқ врачи деган сўзнинг асл моҳиятини чуқур тушуниб етган эди. Бу давр ичида у шифокор деган шарафли ном ва ишончни тўла оқлади. Шўрчи район касалхонаси акушер-гинекологи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Муҳаррам Кароматовани яқинда «Ленинград» колхозига шошилинч чақириб қолишди. У колхозга етиб келганида ҳомиладор аёлнинг аҳволи ғоятда оғир бўлиб, қийналиб ётарди. Муҳаррам аёлни текшириб кўргач, ҳомиланинг нобуд бўлганини аниқлади. Энди қандай бўлмасин онани ҳалокатдан сақлаб қолиш керак эди. Участка касалхонасида аёлнинг ҳаёти учун ўн уч соат кураш кетди. Ажал қўли енгил шифокорнинг матонати, сабр-бардоши, билим кучига тоб беролмай чекинди. М. Кароматова ана шундай олижаноб саломатлик посбонларидан бири.

Қишлоқ медицинасининг бундай жонкуярлари республикамизда кўплаб топилади. Уларнинг аксарияти зўр фахр билан «Соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишонини тақиб юришибди. Юзлаб медиклар «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» деган фахрли унвонга сазовор бўлишган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Ҳ. Аҳмедова, У. Холмуродовлар, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари Ш. Хусейнова, Т. Н. Заречневалар қишлоқ врачларининг ифтихори бўлиб қолишган.

Қишлоқ даволаш-профилактика муассасалари врачлар малакасини оширишга алоҳида эътибор бермоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзида республикамиз қишлоқларида 3098 врач ўз ихтисоси бўйича малака оширди. Буларнинг ҳаммаси, шубҳасиз, қишлоқ медицина муассасаларида янги техникадан самарали фойдаланишга, замонавий даволаш усулларини кенг жорий этишга ёрдам беради. Маҳаллий Совет органлари ана шу йўналишда иш олиб бораётган медицина муассасалари фаолиятини ўз вақтида юксак тақдирлаб боришлари керак. Айни чоғда қишлоқ врачларининг олимлар билан, район ва участка касалхоналари коллективларининг йирик медицина марказлари билан мустаҳкам алоқасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш лозим. Жиззах области шифокорлари Ўрта Осиё ўлка медицина илмий-тадқиқот институти олимлари билан яқиндан алоқа қилиб келишади. Бундай ҳамкорлик туфайли қишлоқ касалхоналарида оғир беморларни профессионал маҳорат билан даволашга эришиляпти.

Афсуски, қишлоқларда олий ёки ўрта махсус ўқув юртида олган билими билан иш кўраётган, ўз устида қунт билан ишламаётган, тинмай малакасини ошириб бормаётган, ҳаёт талабларидан орқада қолаётган айрим врачлар ҳамон учраб туради.

Баъзи касалхоналарда ҳали шундай кишилар ҳам борки, улар ўз зиммаларига юклатилган катта масъулиятни, партия ва ҳукуматимиз шифокорлар олдига қўяётган юксак талабларни етарли даражада ҳис этмайдилар. Улар нажот сўраб келган беморларга қўпол муомалада бўлишади, ўз вақтида зарур тиббий ёрдам беришмайди. Натижада касалликнинг оғирлашиб кетишига сабабчи бўлишади, одамларни ўринсиз ва ортиқча ташвишга солиб қўйишади. Улар, албатта, қилмишига яраша жазоландилар, лекин тузатиб бўлмас хатога йўл қўйдилар.

Шифокорлик — кишидан ўзининг бутун ҳаётини шу олижаноб ишга бағишлашни, шу соҳанинг жонкуяри, фидойиси бўлишни талаб этадиган касб. Врач ҳар қандай вазиятда ва ҳар бир дақиқада ўз қасамёдига содиқ бўлиб қолиши керак. Ярим тундами, қор ёки ёмғирдами — ким ёрдам сўраб, нажот истаб келмасин у сира иккиланмай йўлга отланиши, ўзининг халқ хизматкори эканлигини асло унутмаслиги лозим. Ахир, эл-юрт бахт-саодати, соғлиғи йўлида ҳалол ва виждонан хизмат қилишдан ҳам ортиқ бахт борми?

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, врач Муҳаррам КАРОМАТОВА.

Барча медицина муассасалари партия ташкилотлари ҳар бир шифокор-коммунистда, комсомол аъзосида ижодий изланиш, тинмай маҳоратини ошириб бориш, ишониб топширилган участкадаги ишлар учун масъулият ҳиссини кучайтиришлари зарур.

Шуни мамнуният билан қайд этиб ўтиш керакки, жойларда қишлоқ соғлиқни сақлаш ветеранларининг тажрибалари ёшларга ўргатилиб, тўғри иш қилиняпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ветеран врач Ўрозимбет оға Холмуродовни Қорақалпоғистонда каттадан-кичик эъзозлайди. Унинг меҳнат дафтарчасида фақат бир жойда — бир касбда ҳалол ва самарали ишлаганлиги қайд қилинган, холос. «Ҳаво тез ёрдам» шифокори сифатида юзлаб кишиларни ажал чангалидан сақлаб қолган Ўрозимбет оға Холмуродов бугунги кунда кўплаб шогирдларнинг меҳрибон устози, талабчан мураббийси.

Бу мисолни келтиришдан мақсад, республикамизнинг баъзи бир районларида ёш шифокорларга мураббийлик ҳаракати яхши авж олмаган, натижада устоз кўрмаган айрим медицина ходимларининг қўнимсизлиги кузатилмоқда. Бунинг олдини олиш учун кекса ветеранлардан ёш медикларни тарбиялашда фойдаланиш, уларга етарли даражада шарт-шароитлар яратиб бериш зарур. Қишлоққа янги ишга келган врач биринчи навбатда уй-жой билан таъминланиши лозим. Бироқ, врач оиласини уй-жой, ўтин-кўмир билан таъминлашдек ишга бефарқ қараётган баъзи колхоз ва совхозлар, қишлоқ советларининг раҳбарлари ҳам йўқ эмас. Бундай муносабат қишлоқда энди фаолият кўрсата бошлаган ёш врачнинг кетиб қолишига сабаб бўлиши мумкин.

Маҳаллий партия органлари хўжалик ва тегишли ижроия комитетлар раҳбарларидан қишлоқ врачларига имтиёзлар бериш тўғрисидаги махсус қарорга қатъий амал қилишларини талаб этишлари ва аҳволни тубдан ўзгартиришлари керак. Айни вақтда қишлоқ врачлари масъулиятини ҳам ошириш лозим. Чунки, шундай медицина ходимлари борки, улар қишлоқ шароитида юз берган қийинчиликларга дуч келиб қолганида нима қилишни билмай, қийналадилар. Бундай пайтда уларга ёрдам қўлини чўзиш маҳаллий партия, совет органлари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг муҳим вазифаси ҳисобланади.

Пахтакорларга медицина хизмати кўрсатиш биринчи галдаги вазифа бўлиб қолган ушбу долзарб кунларда қишлоқ врачи масъулиятини янада ошириш, уларга бу борада етарли шарт-шароитлар яратиб бериш ғоятда муҳим. Улар ҳамиша маҳаллий партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг яқиндан ёрдами ва ғамхўрликларини тўла ҳис этиб туришлари шарт.

Қишлоқда соғлиқни сақлашни ҳар томонлама такомиллаштириш давлат аҳамиятига молик бўлган катта иш ҳисобланади. Бу, партия комитетлари ва маҳаллий Советлар ижроия комитетларидан доимий диққат-эътиборни талаб этади. Улар партия ва ҳукуматимизнинг соғлиқни сақлашни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларининг бажарилиши устидан мунтазам назорат олиб боришга даъват этилганлар. Буларнинг ҳаммаси қишлоқ меҳнаткашлари сиҳат-саломатлигини янада мустаҳкамлашга, уларнинг моддий ва маданий фаровонлигини оширишга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кўтаришга кенг имкониятлар яратиб бериши, шубҳасиз.

5.200.000 ТОННА УЧУН

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 17 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	2,30	26,25
Қашқадарё	2,04	22,98
Андижон	2,22	22,07
Бухоро	1,79	21,82
Сурхондарё	1,59	14,73
Хоразм	1,78	13,76
Наманган	1,38	10,57
ҚҚАССР	1,28	10,46
Самарқанд	1,24	8,60
Тошкент	0,49	3,44
Сирдарё	0,32	1,61
Жиззах	0,20	1,42
Республика бўйича:	1,51	14,54
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Наманган	—	26,75
Қашқадарё	1,76	15,05
Бухоро	2,20	14,87
Сурхондарё	1,41	14,73
Республика бўйича:	1,52	15,31

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

МАШҲУР ТЎҚУВЧИНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Казанцева икки беш йиллик планини бажариб, партиямиз XXV съездини муносиб кутиб олмоқда

17 сентябрда Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Павловна Казанцева ўнинчи беш йиллик ҳисобидан охирги метр газламани тўқиб топширди.

Лидия Павловна мамлакатда биринчи бўлиб миткал ипли 48 станокка хизмат кўрсата бошлади ва тармоқ типовой нормасини икки баравар оширди. У КПССнинг XXIV съезди арафасида шахсий беш йиллик планни икки ярим йилда бажариш мажбуриятини олган эди. Лекин белгиланган маррани икки ой барвақт эгаллади.

Илғор тўқувчи, ватанпарварлик ташаббусини бошловчи ишчи янги графикни ўнинчи беш йиллик 1975 йилнинг 7 ноябрида бажариладиган қилиб тузди. Лекин у партия XXV съезди шарафига бошланган меҳнат вахтаси кунларида ана шу ҳисобга ҳам тузатиш киритди. Лидия Павловнанинг янги муваффақияти унинг ҳормай-толмай резервлар излашининг қонуний натижасидир.

Ишчи станокларни айланиб чиқишнинг энг мақбул маршрутини ишлаб чиқиб амалда қўллади: у станокларни айланиб ўтаётиб, биринчи навбатда тезроқ юргизиб юбориш мумкин бўлган станоклардаги узилган ипларни улаб юборади. Шу туфайли бир вақтнинг ўзида кўпроқ станокларни ишга тушириш мумкин бўлади ва маршрутга атиги 4-5 минут вақт кетади.

Лидия Павловна узилган ипни улашга нормадаги 24 секунд ўрнига 17 секунд сарфлайди. У иш услубини янада такомиллаштира бориб, эндиликда бу операцияни 16 секундда бажарадиган бўлиб қолди.

Лидия Павловна кун бўйи бу тахлитда 2 соату 26 минутни тежайди. Бу вақт эса унинг техника хизмат зонасини кенгайтиришига, тўқилаётган материал сифати назоратини кучайтиришига имкон берди. Эндиликда биринчи сорт маҳсулот чиқарган ҳолда юксак унум билан ишлаш мумкинлиги исбот қилинди.

Лидия Павловна эришган муваффақиятлари билан чекланиб қолмаётир. У кўп станокда ишлаш тажрибасини мумкин қадар кўпроқ ҳамкасбларига ўргатиш иштиёқидадир. У 1973 йилдаёқ илғор иш методлари мактаби очиб ҳунар-техника билим юртини битириб келган ёшлардан беш кишига ўз усулини ўргатган. Уларнинг ҳаммаси мураббия раҳбарлигида пешқадамлар сафига ўтиб олди. 1974 йил яна уч ёш тўқувчи «Казанцева мактаби»ни битириб чиқди. Ҳозир Лидия Павловна тўрт янги тўқувчига мураббийлик қилмоқда. Бундан ташқари комбинатда энг яхши ишчилар бошчилик қилаётган 110 та «Казанцева мактаби» ишлаб турибди. Бу мактабларда донгдор тўқувчининг илгари ўргатилган 1744 издошларига қўшимча 521 киши ўқитилмоқда.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Лидия Павловна Казанцева ўз йўлидан борганларнинг ғалабаси билан ҳам, мувафафқиятлари билан ҳам фахрлана олади. Коллективнинг юксак мажбуриятларни бажариш учун олиб бораётган курашига унинг қўшаётган ҳиссаси жуда салмоқли: қаҳрамоннинг станокларидан беш йиллик бошлангандан бери 3 миллион 12 минг метр газлама олинди, шунинг ярми пландан ташқари тўқилди.

Лидия Павловна икки беш йиллик планни бажарса ҳам суръатни бўшаштирмаётир. У йил охиригача яна 180 минг метр хомсурп тўқиш ниятидадир. Тўқувчи аёл республика донгдор меҳнаткашларидан тўрт кишининг ташаббусини биринчилар қаторида қўллаб-қувватлаганди. У 1976 йил биринчи квартал планини 15 февралгача бажариб бўлиб, қўшимча 70 минг метр газлама тўқиб бериш мажбуриятини олди. У мана шу муваффақияти билан КПСС XXV съездига шахсий меҳнат рапортини имзолаш ҳуқуқини қўлга киритиш ниятида.

Суратда: Л. Казанцевани ҳамкасблари катта зафар билан табрикламоқдалар.

А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

* * *

17 сентябрь куни Тошкент тўқимачилик комбинатида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Павловна Казанцеванинг шонли меҳнат ғалабасига бағишланган митинг бўлди. Унинг сменадоши В. И. Солдатова, энг яхши шогирдларидан бири Д. Қулматова, 2-тўқув фабрикасининг ишчиси Н. Антипенколар донгдор тўқувчини эришган ажойиб муваффақияти билан самимий қутладилар. Бирга ишловчи ўртоқлари Лидия Павловнага гуллар тақдим этдилар.

Меҳнат рекордининг автори қутловларга жавобан Ватанни социалистик мусобақада янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан хурсанд қиламан, деб ишонтирди.

— Мен партия съездигача плandан ташқари 250 минг метр газлама тўқиб бераман, деди донгдор тўқувчи мажлис аҳлининг қарсаклари остида.

(ЎзТАГ).

ГЕКТАРИДАН 31 ЦЕНТНЕРДАН

ЛЕНИНСК (Андижон области).

«Правда Востока» колхозида хушхабар тарқалди: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қобилжон Мирзаев бошлиқ бригада 80 гектар майдонининг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил кўтариб, пахта тайёрлаш йиллик планини Ленин районида биринчи бўлиб бажарди.

Бригада аъзолари суръатни пасайтирмаган ҳолда теримни ва пахта топширишни давом эттирмоқдалар. Улар кунига йиллик планнинг олти процентидан ҳам зиёдроқ — 15-20 тоннадан пахта топширмоқдалар.

Бу бригада КПСС XXV съезди шарафига ялпи ҳосилни 480 тоннага, гектар бошига ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш мажбуриятини олган.

ТЕРИМ ҚИЗҒИН

Ғўзанинг янги навлари экилиб уруғлик пахта етиштиришга мослаштирилган Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари теримни кун сайин қизитмоқдалар. 90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 52 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олган Ислом Икромов бошлиқ бригада аъзоларининг ғайрати айниқса зўр. Бу ерда колхоз хирмонига кунига 1,5-2 процентдан уруғлик пахта топширилаётир. Саралаб терилган пахта даланинг ўзида тортиб олиниб, тележкаларда хирмонга жўнатилаётир. Раҳбар Акромова, Муҳаббат Исохўжаева, Мавжуда Азимжонова, Муқаддам Улуғхўжаева, Анор Исломова сингари чеварлар кунига 180-200 килограммга етказиб пахта теришяпти. Пахта топшириш бўйича районда биринчи ўринда бораётган «Коммунизм» колхозининг улкан «оқ олтин» хирмонига 50 центнерчи бригада азаматлари айниқса муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ!

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, натура ҳолидаги маҳсулотнинг кўпгина турларини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни муддатидан илгари, 17 сентябрда бажардилар.

Тўққиз ойлик плandан ташқари 24 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6,5 процент ортади, саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 7,2 процент кўпаяди. Шу вақт ичида меҳнат унумдорлиги 4,2 процент ошади.

(ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК МУНОСИБ БАЖАРИЛАДИ

17 сентябрь куни Тошкентда касаба союзлари республика советининг пленуми бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори муносабати билан Ўзбекистон касаба союз ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди. Касаба союзлари Ўзбекистон республика советининг раиси М. А. Зоидов доклад қилди.

Пленум меҳнаткашларнинг меҳнат-ғайрати ва сиёсий активлигини ҳамма чоралар билан ривожлантириш, беш йиллик якунловчи йилида зиммага олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиши учун резерв ва имкониятлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш — касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир, деб таъкидлади.

(ЎзТАГ).

А. Н. КОСИГИННИНГ К. Р. РОДРИГЕС БИЛАН СУҲБАТИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Москвага келган Куба Компартияси Марказий Комитетининг секретари, Куба Республикаси Бош министрининг ўринбосари К. Р. Родригесни 16 сентябрда Кремлда қабул қилди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР Госпланн раисининг ўринбосари Н. Н. Иноземцев, Куба томонидан планлаштириш марказий кенгашининг биринчи вице президенти Л. Гутьеррес ва Куба Республикасининг СССРдаги элчиси С. Агирре дель Кристо қатнашдилар.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИ

ОЛДИНГИ САФДА

ДАВРИМИЗ тинчлик учун, социал тараққиёт учун курашда жаҳон хотин-қизларининг сиёсий активлиги тобора ошиб бораётгани билан характерлидир. Совет хотин-қизлари халқаро хотин-қизлар демократик ҳаракатининг олдинги сафларида [illegible]

Совет хотин-қизлари комитети 120 дан ортиқ мамлакатлардаги 218 та хотин-қизлар ташкилотлари билан дўстлик алоқалари [illegible] семинарда 26 та мамлакатдан [illegible] ЮНЕСКО ва ЭКАТО вакиллари қатнашдилар.

[illegible]

...фоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси В. В. Николаева-Терешкова сўзга чиқди. Семинарда қатнашаётган совет делегацияси составида тўққизта иттифоқдош республика вакиллари ҳам бор эди.

Семинар ялпи мажлисида Халқ[illegible]

[illegible] ёш авлодни тарбиялаш масаласи ҳали ҳам муаммолигича қолмоқда. Таиланд Хотин-қизлари миллий совети ижроия комитети президенти Чандхани Сантапутранинг айтишича, бу мамлакатда мактабгача болалар муассасалари сони жуда оз, қишлоқ районларида эса йўқ даражада. Мактаблар ҳам етарли эмас; шу сабабли ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялаш масаласи асосан ота-оналар зиммасида турибди.

Малайзияда болалар тарбиясида оналар ҳуқуқи тўла амалга оширилмаган, — деди ўз сўзида шу мамлакат хотин-қизлар ташкилоти миллий совети ижроия комитетининг аъзоси Грума Деви Тармалингам, — ўғил болалар ва қиз болалар оилада турлича тарбия оладилар. Уйнинг кўп юмушлари қиз болалар зиммасига тушади. Хотин-қизларнинг кўпчилик қисми уй хўжалиги билан машғулдир, уларнинг маълумот даражаси ҳозирча жуда ҳам паст.

Оналик ва болалар тарбияси проблемалари Ҳиндистон хотин-қизларини айниқса жиддий ўйлантирмоқда. Комиссия мажлисида Ҳиндистон хотин-қизлари вакилларидан Пхульрену Гуха, Сарла Шарма, Шантабен Маквана, Эвелин Ваз сўзга чиқдилар. Уларнинг айтишича Ҳиндистон аёллари болалар тарбияси ва ўқишида катта роль ўйнамоқдалар. Аммо, хотин-қизларнинг кўпчилик қисми саводсиздир. Кўпгина районларда, айниқса қишлоқларда гарчи мамлакатда пулсиз бошланғич таълим жорий қилинаётган бўлса ҳам, мактаблар етарли эмас. Бундай колоқликни тугатиш учун ҳали кўп ишлар қилинмоғи лозим.

Ҳал қилиниши лозим бўлган проблемалар Осиёдаги бир қатор мамлакатларда ҳам мавжуд. Масалан, Туркияда хотин-қизлар саводсизлигини тугатиш энг муҳим масаладир. 1974 йилдаги фожиали воқеалардан сўнг Кипр республикасида аёллар ва болалар аҳволи яна ҳам оғирлашди. Оролнинг шимолий қисмидан қочиб ўтган икки юз мингдан кўпроқ қочоқлар ҳозир амал-тақал кун кечирмоқда. Семинар қатнашчилари ўзларининг кипрликлар билан бирдам эканликларини намойиш қилиб, барча кипрликлар учун ягона мустақил давлат бўлган Кипр республикасини сақлаб қолишни талаб қилдилар.

Араб шарқининг турли мамлакатларида болалар ўқиши ва тарбияси ҳамда бу ишда хотин-қизларнинг ролини ошириш проблемалари турлича ҳал қилинмоқда. Реакционерлар ҳамда чет эл монополиялари ҳукмрон бўлган мамлакатларда меҳнаткаш аёллар ва уларнинг фарзандлари замонавий билим ололмайдилар. Прогрессив кучлар халқ маорифини ривожлантириш учун чет эл империализми қўллаб-қувватлаётган маҳаллий реакцияга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқдалар. Айниқса Исроил агрессорлари томонидан ғарбий Иорданиядан қувғин қилинган фаластинлик қочоқлар ўртасида аёллар ва болалар аҳволи айниқса оғир. Иордания хотин-қизлари вакили Захия Аннаб бу ҳақда «Иордания хотин-қизлари ҳаётда дуч келаётган барча қийинчиликлар бошқа араб мамлакатлари учун ҳам характерлидир» деб жуда тўғри гапирди.

Сионизм ва милитаризм ҳукмрон бўлган Исроилда болалар аҳволи айниқса оғир. Яҳудий болалари сионистлар пропагандасига дучор қилиниб, бошқа халқларга нисбатан душманлик руҳида тарбияланмоқдалар. Камбағаллик, очлик, саводсизлик уларнинг доимий йўлдоши бўлиб қолмоқда. Исроил демократик хотин-қизлар ҳаракатининг секретари Самира Ҳури ўз сўзида ана шуларни таъкидлади.

Семинарда шунингдек бошқа мамлакатлар хотин-қизлари вакиллари ҳам сўзга чиқдилар.

Комиссия иши давомида Совет Иттифоқи, жумладан Ўрта Осиё республикалари, Закавказье ва Қозоғистонда мактабгача болалар тарбиясини йўлга қўйиш, умумтаълим системасини жорий қилиш, бошланғич мактабдан олий ўқув юртигача бўлган ўқув-тарбия ишларини ташкил этиш, ўқишдан ташқари вақтда болалар билан ишлаш ҳамда уларни меҳнат фаолиятига тайёрлаш юзасидан бой тажриба тўплангани айниқса юксак баҳоланди.

Комиссия уруш ўчоқларини ҳамда Осиё давлатлари ички ишига империалистик аралашув хавфини тугатиш учун хотин-қизлар, касаба союзлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг тинчлик учун курашини янада активлаштиришни таклиф қилди. БМТ томонидан қабул қилинган болалар ҳуқуқи Декларациясини амалга ошириш, болаларнинг тенг ҳуқуқлилигини ҳамда уларнинг ўз она тилларида ҳозирги замон талаблари даражасида билим олишини таъминлашга қаратилган ишларни янада кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Халқаро семинар ЮНЕСКОга ҳамда саводсизлик даражаси юқори бўлган мамлакатларга саводсизликни тугатиш учун актив кураш олиб боришни тавсия қилди. Хотин-қизлар ташкилотлари диққат-эътиборини болалар ва ўсмирларни тинчликни сақлаш, халқлар дўстлиги, интернационализм ва миллий маданиятнинг прогрессив анъаналари руҳида тарбиялашга қаратди.

Семинар хотин-қизлар ташкилотларини БМТнинг Мехикода бўлиб ўтган жаҳон конференциясида аёлларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқлилик асосида социал ва иқтисодий тараққиётдаги ролини кучайтириш юзасидан умумжаҳон ҳаракат планини амалга оширишга сафарбар этувчи резолюция ва коммюнике қабул қилди.

Халқаро семинар қатнашчилари Совет Иттифоқида бўлганларида мамлакатимизда ёш авлод тарбиясида хотин-қизлар ролини ошириш юзасидан тўпланган бой тажриба ҳамда Совет хотин-қизларининг турмуш шароитлари билан яқиндан танишдилар.

Н. МАҲМУДОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг секретари, семинар қатнашчиси.

ТАЖРИБА ЎРГАНМОҚДАЛАР

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг таклифига биноан Куба қишлоқ хўжалик министри, ер ислоҳоти миллий институти вице-президенти Даниэль Солано Пиньер бошчилигидаги Куба қишлоқ хўжалик делегацияси 2 сентябрдан 16 сентябргача Совет Иттифоқида бўлди.

Делегация аъзолари СССРда бўлган пайтларида Москва, Тошкент, Тбилиси, Ленинград ва Кишиневга бориб келдилар, Илмий-тадқиқот муассасалари, колхоз ва совхозларда бўлдилар. Грузия ва Ўзбекистон Министрлар Советларида, Ўзбекистон ССР ва Молдавия ССР Қишлоқ хўжалик министрликларида суҳбатлашдилар, илмий-тадқиқот ишларининг қўйилиши билан, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнат шароити ва ҳаёти билан танишдилар.

Делегацияни ватанига жўнаб кетиши олдидан 16 сентябрда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР қишлоқ хўжалик министри Д. С. Полянский қабул қилди.

Учрашувда Даниэль Солано мамлакат бўйлаб қилинган сафар тўғрисидаги, совет халқининг меҳмондўстлиги тўғрисидаги таассуротларини гапириб берди ва делегацияга Совет Иттифоқида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тажрибалари билан танишиб чиқиш имконияти берилганлиги учун Совет ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қилди. Бу тажриба Куба Республикасининг қишлоқ хўжалиги олдида турган муҳим проблемаларни муваффақиятли ҳал этишга ёрдам беради, деди у.

Делегация шу куни ватанига жўнаб кетди.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 17 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи стун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	10,6	124,9
Жиззах	9,5	111,3
ҚҚАССР	9,7	84,3
Сирдарё	10,9	74,4
Андижон	8,4	64,4
Хоразм	7,6	61,8
Сурхондарё	7,1	59,6
Самарқанд	8,9	50,9
Қашқадарё	7,6	49,7
Наманган	8,2	40,5
Фарғона	2,2	20,3
Бухоро	2,1	19,6
Республика бўйича:	7,7	64,6

ДОН — ДАВЛАТГА!

Республикамиз областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 17 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон; учинчи стун — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	101,7	—
Фарғона	86,7	0,2
Қашқадарё	69,7	0,1
Самарқанд	67,8	1,3
Тошкент	62,0	0,4
Наманган	60,9	0,5
Сирдарё	56,8	0,2
Сурхондарё	53,2	0,6
Жиззах	33,4	0,6
Бухоро	32,4	0,1
Хоразм	8,5	0,6
ҚҚАССР	8,3	0,7
Республика бўйича:	45,2	0,5

Павел Осипович СУХОЙ

Энг йирик авиация конструктори, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, техника фанлари доктори, Ленин мукофоти ва Давлат мукофоти лауреати Павел Осипович Сухой 1975 йил 15 сентябрь куни 81 ёшида тўсатдан вафот этди.

Мамлакат ва авиация саноати П. О. Сухой сиймосида самолётларнинг истеъдодли конструкторидан жудо бўлди.

П. О. Сухой 1895 йил 10 июлда Белоруссия ССР Витебск областининг Глубокое шаҳрида ўқитувчи оиласида дунёга келди. У 1915 йилда Гомелдаги гимназияни тамомлагач, Москва олий техника билим юртига ўқишга кирди, шу ердан 1916 йилда армияга сафарбар этилди. У армия сафидан бўшаб келгач, Москва олий техника билим юртида ўқишни давом эттириб, уни 1925 йилда битириб чиқди.

Институтни тамомлагандан кейин П. О. Сухой профессор Н. Е. Жуковский номидаги марказий аэрогидродинамика институтида конструктор, конструкторлик бригадасининг бошлиғи, бош конструкторнинг янги самолётлар яратиш билан шуғулланувчи ўринбосари бўлиб ишлади, сўнгра самолётсозлик заводининг бош конструктори лавозимига кўтарилди. Бу ишда унинг атоқли конструкторлик таланти тўла-тўкис намоён бўлди.

Улуғ Ватан урушидан олдинги йилларда П. О. Сухой бошчилигидаги коллектив юксак учиш-техника хусусиятларига эга бўлган самолётларни яратиб берди, шу самолётларда олисга учишда бир қанча рекордлар қўйилди. П. О. Сухой яратган яқин масофага учувчи СУ-2 бомбардимончи самолёти кўплаб ишлаб чиқарилди ва Улуғ Ватан урушида қатнашди.

Урушдан кейинги йилларда П. О. Сухой раҳбарлигидаги конструкторлик бюроси яратиб берган бир қанча товушдан тез учар замонавий жанговар самолётлар Ватанимиз мудофаа қобилиятини юксалтириш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилди. П. О. Сухой самолётларида учиш баландлиги ва тезлиги соҳасида жаҳон рекордлари қўйилди.

П. О. Сухойда янги ечимларни тинимсиз қидириш, зўр илмий донишмандлик, мураккаб техникавий проблемаларни ҳал этишдаги ижодий жасорат, ажойиб ташкилотчилик қобилияти, бениҳоя камтарлик ва юксак самимий фазилатлар билан уйғунлашган эди.

П. О. Сухой ўзи билан бирга ишлаган кишилар орасида катта обрў ва зўр ҳурмат қозонган эди. У тарбиялаб вояга етказган кўпдан-кўп конструктор ва инженер кадрлар ҳозир авиация саноатининг кўпгина ташкилотларида ишлаб туришибди.

П. О. Сухой мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида актив қатнашди, бешинчи, олтинчи, еттинчи ва саккизинчи чақириқ СССР Олий Советининг депутати бўлди.

Павел Осипович Сухойнинг Ватанимиз манфаатлари йўлидаги самарали фаолияти совет халқининг таҳсинига сазовор бўлди ва юксак ҳукумат мукофотлари билан тақдирланди. У совет авиациясини ривожлантиришда Ватан олдидаги ғоят катта хизматлари учун, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига, Ленин мукофоти ва Давлат мукофотининг лауреати унвонига сазовор бўлди, Совет Иттифоқининг кўпгина орден ва медаллари билан мукофотланди.

Самолётларнинг атоқли конструктори, ўзининг бутун ҳаётини мамлакатимиз авиациясини ривожлантиришга бағишлаган, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари — Павел Осипович Сухой хотираси совет кишиларининг қалбида ҳамиша сақланиб қолди.

Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Н. К. Байбаков, Л. В. Смирнов, И. Д. Сербин, П. В. Дементьев, С. А. Зверев, С. А. Афанасьев, Б. Е. Бутома, В. В. Бахирев, П. С. Плешаков, А. И. Шокин, Е. П. Славский, Э. К. Першишин, Г. А. Титов, В. Г. Куликов, П. Ф. Батицкий, П. С. Кутахов, С. Г. Горшков, Н. Н. Алексеев, В. А. Казаков, М. С. Михайлов, И. С. Силаев, Н. А. Дондуков, М. А. Ильин, И. А. Салашченко, Ю. А. Затейкин, М. Н. Мишук, О. К. Антонов, Р. А. Беляков, П. Д. Грушин, Г. В. Новожилов, С. В. Ильюшин, А. А. Туполев, А. С. Яковлев, В. М. Мясищев, Н. Д. Кузнецов, А. М. Люлька, Г. П. Свищев, В. В. Уткин, Е. А. Федосов, С. М. Шляхтенко, А. В. Давидов, Г. А. Ваванг, В. А. Аграменко, А. Ф. Белов, Е. А. Иванов, Е. С. Фельскер, Н. Г. Зирин, М. П. Симонов, А. Т. Карев.

Ўзбекистон бўйлаб...

АНСАМБЛГА ХАЛҚАРО СОВРИН

Польша Халқ Республикасининг Закопане шаҳрида халқ талантларининг халқаро фестивали бўлиб ўтди. Бу фестивалда 27 коллектив иштирок этди. Бойсун район маданият уйининг «Шалола» ашула ва рақс ансамбли бу ердан фахрли мукофот олиб қайтди. Улар иккинчи ўринни эгаллаб, «кумуш болтача» совринини олишга муяссар бўлишди.

Бу йил халқ ансамбли ташкил этилганига 25 йил тўлади. Айни кунларда ансамбль иштирокчилари пахтакорларга ижодий ҳисоб бериш учун тайёргарлик кўришмоқда. Афишаларда «25» рақами билан бирга халқаро фестивалда олинган мукофотнинг тасвирини ҳам кўриш мумкин.

ЯНГИ ФАБРИКА

Каттақўрғон шаҳридаги паррандачилик фабрикасининг ишлаб чиқариш қуввати кўпаяди. Бир йилда бу ерда 3 миллион жўжа гўштга боқила бошланади. Фабриканинг қайта қуриш лойиҳасини «Узгипросельстрой» институти ходимлари яратишган. Бинокорларга яқинда иш чизмалари етказиб берилади.

Ҳозир қурилиш майдончасида ишлар планлаштирилмоқда, бинокорлик материаллари ва кранлар келтирилмоқда. Янги фабрика Самарқанд области хўжаликларида боқилаётган паррандаларнинг анчагина қисмини қабул қила олади. Янги корхона келгуси йили фойдаланишга топширилади.

ТОМАТ ШАРБАТИ

«Узплодовошчвинпром» бирлашмасига қарашли Янгийўл консерва заводининг филиали Гулистондаги ихтисослаштирилган цехда томат шарбати тайёрлана бошланди. Болгариядан келтирилган янги ускуна ва жиҳозлар ишни жадаллаштирди. Эндиликда цехда бир йилда уч миллион шартли банкада шарбат ишлаб чиқариш мумкин.

Янги барпо этилган цех базасида 50 миллион шартли банка ишлаб чиқарадиган консерва заводини қуриш ҳам мўлжалланмоқда.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Янгибозор қишлоқ кутубхонаси Ибн Сино номли колхознинг 5-бригадаси дала шийпонига кўчирилди. Пахтакорлар ва механизаторлар эндиликда ишдан бўш вақтларида бу ерга келиб, маданий дам оладилар, янги китоблар ўқийдилар. Дала меҳнаткашларининг буюртмаси асосида турли адабиётлар танланиб, дала шийпонларига юборилмоқда. Бу ерда газета ва журналларнинг янги сонларини ўқиш мумкин.

Қишлоқ кутубхонаси ходимлари пахта йиғим-терим мавсумида пахтакорлар орасида турли суҳбатлар ўтказишни мўлжаллаб қўйишган.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Яман Халқ Демократик Республикаси миллий фронти Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар олий мактаби ходимларининг делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлиб турди.

Меҳмонлар Тошкент олий партия мактабида бўлдилар, унинг ўқитувчилари ва тингловчилари билан учрашдилар. Делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида, Тошкент область партия комитетида қабул қилинди. Делегация аъзолари Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, унинг маданий-оқартув муассасаларида бўлдилар.

• • •

Сурия Араб Республикаси Араб Социалистик Уйғониш партияси партия ходимлари делегацияси 17 сентябрда Тошкентга келди.

Меҳмонлар Ўзбекистон бўйлаб сафар қиладилар, партия ходимлари, ишчилар, колхозчилар, олимлар билан учрашадилар.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС-760» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1975 йил 16 сентябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-760» учирилди.

Йўлдош ичига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ДЎСТЛАР, ЯНА УЧРАШГУНЧА ХАЙР!

Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет катта театрининг Киевдаги гастроллари Украина ва Ўзбек халқларининг дўстлиги китобига ёрқин саҳифа бўлиб қўшилди. Серқуёш республиканинг артистлари бир ярим ой мобайнида элликдан зиёдроқ спектакль кўрсатдиларки, буларда 70 минг томошабин қатнашди. «Ленинская кузница» заводида, «Большевик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, Киев областидаги Баришевка районида, Украина композиторлар союзида тошкентликлар билан кишини тўлқинлантирувчи учрашувлар бўлиб ўтди.

Украина вокал, классик хореографиянинг ажойиб намуналарини кўрсатган кекса авлод мастерларининг, талантли ёшларнинг истеъдодини муносиб даражада баҳолади.

А. Навоий номли театр коллективининг Киевга қилган гастроллари Т. Г. Шевченко номли Киев опера ва балет театрининг саҳнасида катта якунловчи концерт билан тугади. Киев опера театрининг солисти СССР халқ артисти Е. Мирошниченко концерт бошланиши олдидан меҳмонларга самимий табрик сўзлари билан мурожаат қилди. У Украина пойтахти театр ва музика жамоатчилиги номидан ажойиб санъатлари учун меҳмонларга ташаккур изҳор этди.

— Биз ўз чиқишларимизни қадрдонимиз Украинага ижодий ҳисоботдек баҳоладик, — деди жавоб нутқида А. Навоий номли театрнинг бош дирижери, Ўзбекистон ССР халқ артисти Д. Абдураҳмонова. — Гастролларимиз маънавий бойликларимизни ўзаро баҳам кўришга, маданиятларимизнинг ўзаро бойишига ёрдам берди.

Ратау — ЎзТАГ мухбири.
Киев шаҳри.

ҚОРАКЎЛЧИЛИГИМИЗ РАВНАҚИ

ҚОРАКЎЛЧИЛИК БЎЙИЧА ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ ОЛДИДАН

Шу йил 22 сентябрда Самарқанд шаҳрида қоракўлчилик бўйича халқаро симпозиум ўтказилади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» газетасининг махсус мухбири «Узбеккаракулпром»нинг бошлиғи Н. Ҳакимовга мурожаат қилиб, симпозиум қатнашчилари муҳокама қиладиган масалаларнинг аҳамияти, республикамиз қоракўлчилигининг истиқболи ҳақида сўзлаб беришини илтимос қилди.

— Қоракўл тери тайёрлаш, уни сақлаш, қайта ишлаш ва бу соҳада илмий-тадқиқот ишларини кучайтириш бўйича халқаро симпозиумлар ўтказиш тобора кенг кўламда қўлланилмоқда, — деди Нормамат Ҳакимович. Шундай симпозиум 1967 йилда Австриянинг Вена шаҳрида ўтказилди. Унда 23 давлатдан қоракўлчилик мутахассислари қатнашди.

Иккинчи симпозиум 1971 йилда Румыния Социалистик Республикасининг Пьятра-Нямц шаҳрида бўлиб ўтди. Унда ҳам жуда кўп давлатларнинг кўзга кўринган мутахассислари қатнашиб, 20 та илмий доклад муҳокама қилинди.

Учинчи симпозиум мамлакатимизнинг қуёшли ўлкаси Ўзбекистонимизнинг Самарқанд шаҳрида ўтказилмоқда. Анжуман қатнашчилари ҳам, тингланадиган докладлар ҳам аввалги симпозиумлардагидан анча кўп. Шу фактнинг ўзигина жаҳон афкор оммаси совет қоракўлчилигининг ривожлантирилиши билан ғоятда қизиқаётганини кўрсатади.

Симпозиумда мамлакатимиз қоракўлчилигини тараққий эттиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган қон-қардош республикаларнинг ҳаммасидан олимлар, мутахассислар, хўжаликларнинг раҳбарлари ва маҳсулот етиштиришнинг тақдирини ҳал қилувчи кишилар қатнашади, улар қоракўлчилик истиқболлари ҳақида илмий докладлар қилади.

Симпозиумга СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг Қоракўлчилик бўйича Бош бошқармаси раҳбарлари, кўзга кўринган олим — мутахассислари таклиф этилган. Анжуманни қоракўлчилик бўйича III халқаро симпозиум раиси, СССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ П. Морозов бошқаради. Симпозиумни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш бўйича махсус ташкилий комитет тузилди.

Бу халқаро анжуманга чет эллардан жуда кўп қоракўлчилик мутахассис — олимлари келди. Жумладан, Афғонистон ва Руминияда қоракўлчиликни ривожлантириш тадбирлари ҳақида шу давлатларнинг вакиллари доклад қилади. Чехословакиядан келган олим М. Маркин, Германия Демократик Республикасининг вакили профессор Х. Брандш, Германия Федератив Республикасининг вакили профессор Х. Шефер ҳам доклад қилади. Жаҳон қоракўлчилигининг аҳволи ва қоракўлга бўлган талаб ҳақида А. Демирюрен, Қоракўлчилик — СССР қишлоқ хўжалигининг таркибий қисми деган темада қоракўлчилик Бош бошқармасининг бошлиғи М. Муқоновнинг докладлари тингланади. Англиядан келган меҳмон «Гудзон-Бей» компаниясининг вакили А. Фрейлинг ҳам сўзга чиқади.

Симпозиум қатнашчилари мамлакатимиз, шу жумладан республикамизда қоракўлчиликни ривожлантиришдаги бой тажрибалар, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш методлари билан танишадилар. Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг профессори И. Дьячков, Бутуниттифоқ чорвачилик институтининг илмий ходими Н. Гигинейшвили, Қозоғистон қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг илмий ходими М. Ширинский, Ўзбекистон қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг директори С. Асомов, СССР «Союзпушнина» вакили В. Иванов, Туркманистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг илмий ходими А. Аширов ва бошқа олимларнинг докладларида қоракўл тери етиштиришни кўпайтириш, унинг сортини яхшилаш тадбирлари ҳақида гап боради.

Шуни ҳам айтиш керакки, республика партия ва совет ташкилотлари симпозиум қатнашчиларининг самарали ишлашлари, кенг фикр алмашишлари, бой тажрибаларни ўртоқлашишлари учун ҳамма шароитни яратиб бердилар. Анжуман иштирокчилари Нурота районидаги қоракўлчиликка ихтисослаштирилган Эргаш Жуманбулбул ўғли номли совхозда бўлиб, хўжаликнинг иши, қўйчивонлар ва улар оила аъзоларининг турмуши билан танишадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ғамхўрликлари, кундалик амалий ёрдамлари туфайли республикамизда қоракўлчиликни ривожлантириш, жаҳон бозорибоп қоракўл терилар етиштиришда катта муваффақиятларга эришмоқдамиз. Ҳозир серқуёш республикамизда қоракўлчиликка ихтисослаштирилган 87 та совхоз бор, кўпчилик колхозларда ҳам юқори сифатли қоракўл терилар етиштирилмоқда. Қоракўлчиликда Бухоро области карвонбоши бўлмоқда. Областнинг 27 ихтисослаштирилган совхозида шу кунларда 1 миллион 762 минг бош қоракўл қўйлар парвариш қилинмоқда. Самарқанд областида қоракўл қўйлар сони йилдан-йилга кўпайтирилиб, тери сифати яхшиланмоқда, айни кезда гўшт, жун ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашда катта ютуқлар қўлга киритилмоқда. Қашқадарё, Сурхондарё, Жиззах областлари ва Қорақалпоғистон Автоном республикасида ҳам қоракўлчилик қишлоқ хўжалигининг муҳим таркибий қисмига айлантирилди.

Қашқадарёлик қўйчивонлар қоракўл қўйлар сонини 791 минг бошга, самарқандликлар 712 минг бошга, жиззахликлар 516 минг бошга етказдилар. Ҳозир республикамиз яйловларида салкам 7 миллион бош қоракўл қўй, шу жумладан совхозларда салкам 5 миллион бош қоракўл қўй боқилмоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1975 йилдагина туёқ сонини кўпайтириш плани 108 процент адо этилди. Симпозиум қатнашчиларига ана шу қўлга киритилган ютуқлар ҳақида батафсил ҳикоя қилиб берамиз, уларнинг тажрибаларидан ўрганамиз.

Кейинги йилларда республикамизнинг деярли ҳамма қоракўлчилик хўжаликларида яйловларни кенгайтириш, мелиоратив ҳолатини яхшилаш йўли билан яйловлар унумдорлигини ошириш, суғориш иншоотлари қуриш, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни комплекс механизациялаш борасида катта ишлар қилинди. Қоракўлчиликни илмий асосда тараққий эттиришда бой тажрибалар тўпланди. Илғор хўжаликлар, айниқса донгдор бош чўпонлар фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини кенг қўлланиб, совлиқлардан эгиз қўзилар олишни кўпайтиришда ҳам катта ютуқларга эришмоқдалар. Анжуманда шулар ҳақида ҳам гапириб берамиз.

Қоракўл териларнинг сифатини яхшилаш масаласи диққат марказимизда бўлмоқда. Республикамиз бўйича асосан қора рангдаги терилар тайёрланмоқда, айни кезда қоракўл териларнинг 15 процентини кўк терилар, 9 процентини сур терилар ташкил этмоқда. Келгусида жаҳон бозорибоп қоракўл терилар етиштиришни кўпайтириш ҳақида фикрлашамиз, совет қоракўл териларининг фақат юқори нав бўлишини таъминлашга қаратилган чораларни кўрамиз.

Қўйчивонларимиз ўстиришга йилдан-йилга кўпроқ қўзилар қолдирмоқдалар. Шу йилнинг ўзидагина ўстиришга 1 миллион бошга яқин соғлом қўзи олиб қолинди. Уларни зоотехника қоидалари асосида парваришлаш, келгусида кўплаб маҳсулотлар олиш тадбирларини кўриш муҳим вазифадир. Бу муаммони ҳал этишдаги тажрибаларимизни ҳам дўстона ўртоқлашамиз.

Ўртоқ Н. Ҳакимов сўзини якунлаб бундай деди: — Республикамиз чорвадорлари, хусусан қоракўлчилари номидан халқаро симпозиум қатнашчиларини табриклаймиз уларга самарали ишлашларида катта муваффақиятлар тилаймиз. Биз совет чорвадор-қоракўлчилари жаҳондаги барча мамлакатлар қоракўлчилари билан дўстона ҳамкорликни янада мустаҳкамлашда бундан кейин ҳам астойдил курашаверамиз.

БУГУН ТОШКЕНТДА АБУ НАСР ФОРОБИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1100 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ОЧИЛАДИ

ХАЛҚЧИЛ ДАҲО

Воҳид ЗОҲИДОВ.

Боқий халқ — ҳақиқат демакдир, инсон — гўзаллик, адолат — ҳаёт демакдир. Улар, гарчи баъзан қоқилиб, қайрилсалар-да, лекин синмайдиган, вақтга бўйсунмайдиган, абадийдирлар. Бинобарин, қайси ижодкор ўз тақдирини шу ҳақгўй халқ, шу гўзал инсон, шу адолат — ҳаёт билан боғласа, унинг умри авлодлар силсиласи каби бениҳоядир. Мана ҳозир бир минг бир юз ёшга кирган Форобий шундан шаҳодат беради.

Фалсафа, табиатшунослик, мантиқ, социология, тарих, музикашунослик, математика, филология, ҳатто бастакорликни ўз ичига олган улуғ қомусчининг бундай қисматининг назарий асослари ва илдизлари жуда чуқурдир. Уларга ўтишдан олдин бир нарсани айтиб олай.

Ҳеч тасодифий эмаски, IX—XII асрлар Шарқи, унда яшаган Форобий ва Фирдавсий, Беруний ва Ибн Сино, Низомий ва бошқа шуларга ўхшаш улуғлар ҳақида сўз кетганда дарҳол XIV—XVI асрлар Ғарбдаги, айниқса, Италиядаги Ренессанс, ундаги титанлар эсга келади. Дарҳақиқат, марксизм классиклари томонидан жуда юксак баҳоланган ва ғоят буюк прогрессив табаддулот (тўнтариш) деб аталган Ренессансга бизнинг Шарқдаги IX—XII асрлар маданиятини ўз ичига олган Уйғониш даври моҳиятча ҳамда асосий принципларча аксар жиҳатлардан чўнг ўхшайди ва, бинобарин, мустасно аҳамиятга эгадир. Шу Уйғониш табаддулотини бошлаб берган ҳамда ривожига улкан ҳисса қўшганлардан бири Форобий бўлди.

Шуниси ҳам бор: бу Уйғониш даври, унинг улкан вакиллари шу жумладан, Форобий фалсафаси, фани Ғарбдаги Ренессанснинг майдонга келиши ҳамда равнақида жуда катта роль ўйнади. Буни Шарқ Уйғонишидаги маданият ўзининг оригинал бойликлари билангина қилмади. Ф. Энгельс Европадаги Ренессанснинг шаклланиши ва ривожи ҳақида сўзлаб, айтган эдики, бу даврда «роман халқларида араблардан ўтган ва янгидан кашф этилган грек фалсафаси билан суғорилган қувноқ фикр эркинлиги тобора кўпроқ томир ёя бошлади; бу фикр эркинлиги XVIII аср материализмини тайёрлади». Европадаги традицияга кўра, «араб» деб аталган шу титанлар орасида энг катта ва илк ўринлардан бири Форобийга мансубдир.

Шундай қилиб, бу соҳада ҳам Форобий хизмати жаҳон аҳамиятига эга бўлди.

Маълумки, Шарқдаги феодал-клерикал тузум шароитларида ҳар томондан чексиз эзилган миллионлар кўп ҳаракат қилиб, курашиб, лекин ҳеч нарсага эришолмай, ўз бахтсизлиги сабабларини тушунолмай бу дунёга, табиатга, ҳаётга чуқур умидсизлик, ҳатто нафрат билан қараган эди, нажот ва бахтни эса абстракт илоҳий мавжудотларда, тоат-ибодатда, нариги дунё жаннати ё фонийликда кўрган эди. Бу, ўшал истибдод жамиятининг ҳоким социал фожиаси эди. Бу халқ оммасига, жамиятнинг моддий ва маънавий тараққиётига энг катта зарар етказар эди. Шу боисдан тарихимизнинг аксар асрларидаги барча файласуф, шоир ва олимларнинг диққат марказида турган нарса худди шу эди, табиатга, унда яшашга қандай муносабатда бўлиш масаласи эди, табиат ўзи мустақилми, инсон учун чин бахт-саодат шу табиатдами ёки ундан ташқарида, ундан юз ўгиришда ва тарки дунёчиликдами, деган муаммо эди. Бу ўша даврларнинг ўта жиддий жумбоғи бўлиб, унга тўғри ва илмий жавоб бериш давр аҳамиятига молик эди, ҳатто революцион акт эди дейиш ҳам мумкин. Ахир тасодифий эмаски, Энгельс Ғарб Ренессенсидаги шундай ижодий жавобни «бошдан-оёқ революцион руҳли» воқеа деб баҳолаган эди.

Дарҳақиқат, табиатни асос қилиб олиш, илмий ўрганиш ва фойдаланиш дунёга материалистик қарашнинг ва илмларнинг ривожланишига замин бўлди, кенг қанот ёйган схоластикага, диний-мистик ақидаларга зарба берди, ишлаб чиқариш кучларининг тараққиётига ва жамият бойлигининг ортишига кўмаклашди, халқ эътиборини реал оламга қаратди, ундаги қобилиятларни, ақлни бўлмағур хурофий нарсалар билангина машғул бўлиш ва «занг босиб ётиш» ҳолатидан қутқазишга, одамдаги меҳнат, ижод имкониятларини амалга оширишга ёрдам берди.

Форобийча табиат ягона воқеликдир, мустақилдир, ўз яшаш қонуниятларига эгадир, ўзича ҳаракат қиладигандир. Бинобарин, уни ўзидан келиб чиқиб, изоҳлаш керак шу асосда ҳам тўғри, ҳам инсон учун фойдали илм пайдо бўлади, одам қандайдир ўта мавхумий куч ва пуч мақсадларнинг қули бўлмаслиги керак, аксинча, шу табиатнинг узвий бўлагидир ва унинг бахти шу табиатдадир, шу табиат билан бирликдадир, деган нарса аён бўлади.

Форобий мутлақий бўшлиқ йўқдир, деди ва бу билан ҳам диннинг қаерлардадир яшайдиган ташқи илоҳий мавжудотлар ҳақидаги таълимотини чуқур чеклаб қўйди. Яна: мантиққа, ақлга, тафаккурга, ҳис қила билиш қобилиятига мустасно аҳамият берди, одамни қудратли қилган омиллар шулардир деб билди, одамларни табиат билан боғлайдиган табиат ҳақидаги билимлар билан таъмин этадиган, ёмонликдан қайтарадиган, бахтли қиладиган шулардир деди. Шу тариқа Форобий ҳақиқий фанлар ва реалистик тасаввурлар ривожига йўл очди.

Яна: Форобий кўп ерларда айтадики, одам табиат ва социал-сиёсий муҳит, муносабатлар маҳсулидир; одамдаги руҳ, психик ҳолатлар, билиш аъзолари ва қобилияти баданга, яъни моддий жисмга боғлиқдир, моддий жисмнинг хусусиятидир. Бинобарин, одамнинг дунёдан ўтганидан кейин жоннинг ўлмаслиги, руҳнинг абадийлиги, жаннат ва жаҳаннам борлиги ҳақидаги фикрлар уйдирмадир, демак, одам атрофдаги реал олам ва ундаги реал ҳаёт билан бўлиши керак, бахт-саодат шундадир.

Форобий дунёқараши ажойиб диалектика элементлари билан безанган. Унингча, мавжуд олам шу ҳолда бирдан ва ҳечдан пайдо бўлмаган. У бир-бирига зид тўрт унсур—ўт, сув, ҳаво ва тупроқдан, шуларнинг бирлигидан таркиб топган бўлиб, узоқ такомил оқибатидир. Унда ўз-ўзича ҳаракат, ўзгариш ва ривожланиш жараёни бор. Унда шу асосда ҳамиша нимадир майдонга келиб, нималар йўқолиб, бошқа нарсага айланиб туради. Бу барча мавжудотнинг тараққиёт қонунидир. Бинобарин, мазкур жараён ва қонун одамзот ҳаётига — ижтимоий воқеликка ҳам оид бўлиб, бу қонунни бузишга, бу жараённи тўхтатишга, орқага қайтаришга уриниш бехудадир, жиноятдир.

Мавжуд феодал-клерикал воқелик, баробарсизлик, қолоқлик ва қашшоқлик илоҳ томонидан ҳамишаликка шундай берилган, ўзгармасдир, деган фикрлар ҳоким бўлган замонда бу ҳам улуғ тараққийпарвар мутафаккирнинг ғоят катта хизмати, журъати эди, чуқур маъноли баҳодирлиги эди.

Мана Форобий боқийлиги ҳамда улуғворлигини таъмин этган халқчиллиги ва гуманизмининг баъзи кардинал назарий илдизлари.

Ҳа, ҳамма гап шундан иборатки, улуғ олим фаолиятининг, шу жумладан, юқоридаги барча таълимотлари ва журъат-у баҳодирликларининг асосида буткул аниқ ва конкрет мақсад ётади: мамлакат ободонлиги, инсон бахт-саодати, жамият ривожи, барча халқлар равнақи, фаровонлиги ҳақидаги, зулм ва зўравонликни йўқотиш, адолатни барқарор қилиш ҳақидаги ўй-фикрлар, орзу ва интилишлар туради, улар шу мақсадга бўйсундирилгандир, қул ҳолига солинган, ҳар қандай зарарли хурофий тушунчалар исканжасида бўғилган инсонни эмансипация қилиш, қадр-қимматини кўтариш, эркини тиклаш ва тақдирини ёрқин қилишга қаратилгандир.

Шундай қилиб, Форобий ва ундан кейинги Беруний, Ибн Сино, Фирдавсий, Низомий давридаги Уйғонишда гуманизм марказий ва белгиловчи ўринни эгаллади. Бу гуманизм, демак, маҳаллий ва қисқа умрли проблемаларнигина эмас, аксинча, муайян маънода глобаль, умумбашарий аҳамият касб этган масалаларни ихота этди.

Форобийча, муқаддас деб ҳисобланган инсон энг қимматли ва ишончли қурол—ақлга эга бўлиб, ўз моҳияти эътибори ила гўзал ва адолатлидир. Аммо ҳаёт, муҳит уни йўлдан уриб туради. Олим шундайларни ўз аслига — табиий ҳолатга қайтишга даъват этади: золимлар фойдасига бир-биридан ажратиб ташланган ва нотавонлаштирилган одамларни, халқларни бирлашишлари, ўзаро тинч-тотув, дўстларча яшашлари, бир-бирларига ёрдам ҳамда бахт-саодат берадиган бўлишлари зарурдир, деган ажойиб ғояларни тараннум этди. Ҳалокатли ва фалокатли босқинчилик урушларини қоралади. Феодализм корчалонлари мавжуд жамиятни ва ундаги ҳоким гуруҳларни адолатдан, гармоникликдан таркиб топган, деб жар солишган вақтларда Форобий айтдики, бу замон ҳақсизликлардан иборатдир, бу жамият ғайри табиийдир, ундаги одамлар ўртасида ғаддор душманлик муносабатлари бор, ундаги ҳокимлар ўзларининг мустабидлиги, разилона хулқлари ҳамда мақсадлари билан оддий одамларни бузадилар, ёмон руҳда тарбиялайдилар, бахтсизлик гирдобига ташлайдилар ва шундай қилиб бора-бора жамият ва раиятни ҳалокатга олиб келишлари турган гап. Бунда бош сабаблардан бири ўшал гуруҳларнинг бойликпарастлигидир.

Форобий улуғворлиги шундаки, бу фош қилиш ва танқидгина уни қаноатлантирмади. У ўзининг идеал шаҳар (жамият) ҳақидаги ажойиб лойиҳа — орзусини ўртага ташлади ва мавжуд жамиятга қарши қўйди. Бу шаҳарда на золим ва мазлум бор, на қашшоқ ва бой, на нифоқ ва олишувлар бор, на талончи ва таланганлар бор. Ҳамма баробар, бахтиёр, дўст ва ҳамкор. Унинг бошида турганлар илм аҳлларини чексиз ҳурмат қиладилар, инсофли, адолатли ва билимдондирлар; мунофиқлик ва алдамчиларни, ичкилик ва кайф-сафони ёмон кўрадилар, бойликка (олтин, кумуш ва ҳоказо) берилишга нафрат билан қарайдилар, зулм ва золимларга йўл бермайдилар... Шундай жамиятгина инсон моҳиятига мосдир, унга бахт бахш этадигандир, бинобарин, яшашга ҳақлидир.

Бу Форобий дунёқарашининг, унинг гуманизмининг, халқчиллиги ва ватанпарварлигининг чўққисидир. Давр фани ва идеологиясида мустасно воқеалардандир. Улкан ватандошимизнинг улкан тарихий хизматтидир. Замон зўравонларининг олимга қарши бўлган таъқиби боиси ҳам аввало мана шунда.

...Тўғри, олимнинг илмий фаолияти, ҳақиқат ва адолат ахтаришлари ўзи яшаган мозий тақозоси билан жуда чуқур зиддиятли бўлди, гоҳ қолоқ, консерватив даври савиясида қолди, гоҳ эса, биз кўргандек, ундан жуда баландликларга кўтарилиб кетди.

Қонуний фахр билан айтиш керакки, Форобий бутун прогрессив инсониятга мансубдир, ҳар бири ўз фарзандини беҳад севган халқлардек, жуда қадимий бой маданиятга эга бўлган ўзбек халқи ҳам уни асрлар мобайнида ҳеч қўрқмасдан Беруний, Навоий ва бошқалар қатори қалбда сақлади, ардоқлади, эъзозлади, унинг ўз асарларида мангу барҳаёт бўлган улкан руҳи, дардкаш дили, халқчил маънавий олами, ёққан чироғи билан бирга бўлди, бирликда курашди ҳасрат тўла замонларга қарши, фалокатли ҳурофот ва ҳалокатли урушларга қарши, илм-урфон ва озодлик учун, душманликни рад этиш ва барча халқлар билан дўстликда яшаш учун, бахт учун...

Асрлар ва авлодлар учун энг қимматли нарса Форобийнинг улкан энциклопедист сифатида эришган улуғ ютуқларидир. Унинг бутун башарият олдидаги бош хизмати шунда бўлдики, у ўзига қадар ва ўз даврида мавжуд бўлган фанларнинг ҳар бирига оламшумул аҳамиятли янгиликлар киритди, баъзи фанларга эса асос солди, илғор дунё маданияти хазинасини бойитди, фан тарихида ўта машаққатли ҳамда зулматли ўрта асрчиликдан янги даврга чиқиш ва дунё миқёсида илм, маърифат учун янги тарих бошлаб бериш ишини бажарган паҳлавонлардан бири бўлди. Унинг асарлари ўша вақтлардаёқ Европада таржима қилинди, кенг тарқалди, авлодлардан-авлодларга ўта жаҳон фани тараққиётида актив иштирок этди.

Шу тарзда Форобий жаҳон шуҳратини қозонди. Бу шуҳрат алғовдалғовликлар, қон, кўз ёши ва бўронлар билан тўла бўлган минг йилдан зўр чиқиб ҳамон давом этмоқда, миннатдор инсоният унинг соҳибига ҳамон таҳсин ўқимоқда.

Чиндан-да, Форобий ниҳоят даражада оғир ва ғаддор асрлардан зўр чиқиб, фанда янги давр бошлаганлардан бўлди, узоқ-узоқ асрларни ўз ичига олган вақтнинг қақшатғич зуғми-ю баттол ҳукмдорларидан зўр чиқиб, бизга қадар етиб келди ва ўзининг ўлмас орзу ҳамда ҳаётбахш фикрлари билан бизнинг замондошимизга, ҳамкоримизга айланди. Ахир, биздаги ажойиб совет воқелиги асрий эзгу орзуларнинг ҳам ушалганидир...

...Ҳа, адолат қудратига, ақл қонуни ва тарихлар ҳақиқатига қаранг:

«Бутун мавжудот маркази — мен бўламан!», деган гумроҳ-у густоҳлар, «Осмонда оллоҳу, ерда мен!», деган мустабидлар, қисмати ўлим эканлигини унутиб қўйиб, боқийлик даъво қилган, лекин кўзи юмилиши биланоқ унут бўлиб кетган мансабдорлар, афсонавий Қорун янглиғ боёну бахллар, ҳатто дунёни забт этиб, «Ҳам ҳақ, ҳам ҳақиқат ўзимман!» деган, аммо, дунёдан қўли бўш кетган жаҳонгирлар — бариси, бариси ўтиб кетдилар — хўл-у қуруқни кўл қилган ёнғиндек ё обод ерларни барбод этган офатли ёғиндек... Лекин уларга нафрат ва ғазаб қолди, халқ даҳоси, ижод илҳоми ва оқибати қолди. Кунига тўрт дирҳамгина сарфлаб, кулбада коинот сирларини текширган ва жумбоқларини очган Форобий ва Беруний баҳодирлиги қолди. Фирдавсий ва Навоий шеърияти, Рафаэль ва Галилей шуҳрати, Шекспир, Ломоносов ва Пушкин шукуҳи ҳамда самимияти қолди. Шуларга севги ва садоқат қолди. Замонамиз гумроҳларига бундан ҳам зўр сабоқ борми?!

Мана, бугун шу севги ва садоқат садоси бутун сайёра бўйлаб сайр этмоқда, алоҳида оҳанг билан янграмоқда. Ҳаммани инсоф ва инсонийликка ундамоқда.

Комбайнлар икки сменада ишлаяпти

Нарпай районидаги Ленин номли колхозда маккажўхори етиштиришга алоҳида эътибор билан қаралмоқда. Кейинги йилларда янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига дон учун экиладиган маккажўхори майдони тўрт баравар кенгайтирилди. Ҳосилдорлик икки мартадан зиёдроқ ошди. Бозор Хушвақтов бошлиқ маккажўхорикор бригада аъзолари сув танқислигини мардонавор меҳнат билан енгдилар. Улар сувдан тежаб фойдаландилар, қатор ораларини ўз вақтида юмшатиб маккажўхорининг ўсиш даврида уч марта озиқлантирдилар. Натижада 127 гектар маккажўхори майдонида мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирдилар.

Ҳосилни йиғиштириб олишга пухта тайёргарлик билан киришилди. Сентябрнинг дастлабки ҳафтасида 80 гектар ердаги ҳосил «Херсон» комбайнлари билан ўриб-йиғиб олинди. Комбайнлар кеча-кундуз икки сменада ишлатилиб, меҳнат унумдорлиги анча ошди. Рўзимурод Мирзаев ва Ҳасан Тўланов каби комбайнчилар смена нормасини қарийб икки баравар бажармоқдалар.

Колхоз комбайнлардан унумли фойдаланиб, маккажўхори ўрим-йиғимини муваффақиятли якунлаш арафасида турибди. Ҳар гектар майдондан 50 ўрнига 75 центнердан «каҳрабо дон» олинди. Давлатга пландаги 980 центнер ўрнига 3200 центнер дон етказиб берилди. Социалистик мажбурият ҳам анча ошириб бажарилди.

Райондаги «Иттифоқ» колхози ҳам ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ташкил этиб, давлатга маккажўхори дони сотиш планини уч баравар ошириб адо этди.

Райондаги «Победа», «Правда», «Ўзбекистон», «Москва» колхозларида ҳам комбайнларнинг икки сменада ишлашини таъминлаб, кунлик маккажўхори ўриш графигини 150 процент ва ундан ошириб бажармоқдалар. Район кунига давлатга йиллик планнинг 6—7 процентини миқдорида маккажўхори дони топширмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ КУНИ

ПОРТ-МОРСБИ, 16 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун жаҳоннинг сиёсий харитасида янги суверен давлат — Янги Гвинея Папуаси вужудга келиши чиройли мушакбозлик ва артиллерия салюти билан нишонланди. Порт-Морсби узра мустақиллик байроғи — жанубий крест юлдузлар туркуми ва Янги Гвинея Папуаси тропик чангалзорларида яшайдиган жаннат қушининг тасвири туширилган қизил-қора байроқ ҳилпирай бошлади. Порт-Морсби яқинидаги мустақиллик тепалигида тантанали маросим бўлиб ўтди. Бу ерда биринчи миллий парламент биноси қурилади.

Янги Гвинея Папуасининг биринчи бош министри М. Сомаре радио орқали нутқ сўзлаб бундай деди: мамлакатимиз билан унинг халқи мустақил ривожланиш ва суверенитетнинг янги даврига қадам қўйди. Бу ишнинг бошланиши, холос. Бизнинг вазифамиз халқимизнинг манфаатларига мос тушадиган айни пайтда миллатларнинг жаҳон оиласида бизга ўзимизнинг тегишли ўрнимизни топиш имконини берадиган йўлга тушишдан иборатдир.

Бош министр халқни яқдилликка чақириб, қарийб мингта қабиладан иборат, 700 та турли тил ва шеваларда гапирадиган Янги Гвинея Папуаси халқининг бирлигигина олдимизга қўйган мақсадга эришишни таъминлайди, деб таъкидлади.

Н. МАРКОВ.

БИРМА. Иравади дарёси дельтасининг 320 квадрат километр майдонини эгаллаб турган Бирма пойтахти — Рангун мамлакатнинг энг йирик саноат марказларидан биридир. Шаҳарда 2 миллионга яқин киши яшайди. Суратда: Рангунда намойиш қилинаётган совет фильмларининг реклaмаси. Н. Новиков фотоси, (ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ТАКЛИФИ ҚЎЛЛАБ ҚУВВАТЛАНМОҚДА

«Ядро қуролини синаб кўришни тамомила ва ёппасига тақиқлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақида»ги масалани муҳим ва шошилинч масала сифатида БМТ Бош Ассамблеясининг XXX сессияси кун тартибига киритиш хусусида Совет Иттифоқининг таклифи бутун дунёда кенг маъқулланиб кутиб олинди.

Болгария жамоатчилиги Совет Иттифоқининг шу янги ташаббусини тамомила қўллаб-қувватлайди, деб таъкидланади «Работническо дело» газетасининг бош мақоласида.

Совет таклифи, деб ёзади «Нойес Дойчланд» (ГДР) газетаси, халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатига янги мадад бағишлайди. Инсоният худди ҳозирги пайтда, Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашдан кейин қуролсизланиш соҳасида реал ва конкрет қадамлар қўйилишини кутмоқда.

Бу билан буюк социалистик давлат мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун курашда изчил ташқи сиёсат олиб бораётганлигини яна бир марта кўрсатди, дейилади Польшанинг «Трибуна люду» газетасида босилган редакцион мақолада. Совет Иттифоқининг ташаббуси Советлар мамлакати бутун инсоният учун мана шу энг асосий мақсадга эришишга қаратилган ҳаракатларда актив ва етакчи роль ўйнаётганлигини тасдиқлайди.

Совет таклифи, деб ёзади Чехословакиянинг «Руде право» газетаси, ҳозирги вақтда халқаро муносабатларда ижобий силжиш юз берганлигини, халқаро кескинликни юмшатишни қуролланишни чеклаш соҳасида конкрет ва муҳим қадамлар қўйиш билан тўлдириш зарур бўлиб қолганлигини назарда тутади.

Франция коммунистларининг «Юманите» газетаси Совет Иттифоқининг БМТдаги бу ташаббусини табриклаб, Совет Иттифоқи ядро қуролининг барча синовларини тақиқлаш учун изчил ва қатъий кураш олиб бораётганлигини таъкидлади.

Ироқда чиқадиган «Ас-Саура» ва «Багдад обсервер» газеталари совет таклифининг барча мамлакатлар ва халқлар учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтади. Япониянинг Нагасаки шаҳри мэри Моротани Иоситакэ ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Ядро қуролини батамом ва ёппасига тақиқлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги Совет Иттифоқининг таклифини эшитиб ғоят қувондик. СССРнинг таклифи, деди у, албатта БМТ Бош Ассамблеяси сессиясида қараб чиқилиши керак ва биз ишонамизки, бошқа мамлакатлар ҳам ўз навбатида ядро синовларини тақиқлаш учун куч-ғайрат сарфлайдилар. (ТАСС).

БОЛГАРИЯ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Атир гуллар уфуриб турган София кўчаларида, тоғлар бағридаги Родоп қишлоқларида, серқуёш Варнада — ҳамма ерда келгуси йил мартида очиладиган Болгария Коммунистик партиясининг XI съездини муносиб кутиб олишга даъват этувчи шиорларни кўрасиз. Заводларда съездга бағишланган меҳнат зафарларидан, корхоналарнинг кейинги ривожланиш истиқболларидан ҳикоя қилувчи диаграммалар кўзга ташланиб турибди.

6 сентябрь номидаги София заводининг тайёр маҳсулотлар майдончасида қирмизи ранг комплект электрокарлар саф тортган. Бундай машиналарни мен совет заводларида тез-тез учратардим, улар ҳақида илиқ гаплар эшитардим. Цехларда пландан ташқари ишлаб чиқарилаётган электрокарларни йиғиш ишлари олиб борилмоқда. Бош инженер Стефан Добрев менга қуйидаги рақамларни келтирди:

— БКПнинг XI съездига тайёргарлик йилида бизнинг коллективимиз 22 минг электрокар ишлаб чиқаради. Қиёслаб кўринг: 1962 йилда 8 минг машина тайёрлаган эдик. Ҳозир совет лойиҳаси бўйича корхона реконструкция қилинмоқда. Машина ускуналарининг катта қисмини — оғир прессларни, станокларни бизга СССР етказиб бермоқда. Бизнинг конструктор ва технологларимиз маслаҳат сўраб тез-тез Москвадаги «Фрезер», Лихачев номидаги ва бошқа заводларнинг мутахассисларига мурожаат қилишади. Маҳсулотимизнинг 85 процентини Совет Иттифоқига юбораётирмиз. Қардошларча ўзаро ёрдам, ҳамкорлик бизга машиналар сифатини яхшилашга, меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам бермоқда...

Съезд арафаси социалистик мусобақасида 6 сентябрь номли заводда Ивко Митев Стоянов бошлиқ слесарлар бригадаси яхши кўрсаткичларга эришди. Зарбдор меҳнати учун бригадир олтинчи беш йиллик олтин нишони, Меҳнат ордени билан тақдирланди.

Софиядаги Васил Коларов номли заводда мени БКП XI съезди шарафига ўтказилаётган мусобақа ташаббускорларидан бири, йиғувчи-монтажчилар бригадири Дмитрий Дончев билан таништиришди.

— Бизнинг бригадамизда план бажарилмай қолди, деган тушунчанинг ўзи йўқ. Бизнинг шиоримиз планни фақат ошириб бажаришдан, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришдан иборат, — деди у. — Ҳозир бутун Болгария съездга тайёргарлик кўраётган кезда биз айниқса ўзимизга нисбатан, олинган мажбуриятларга нисбатан айниқса талабчанлик билан ёндашмоқдамиз.

Дмитрий Дончев — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, София шаҳар партия комитетининг аъзоси, район Советининг депутати. Унинг бригадаси Болгарияда биринчилар қаторида намунали коллектив унвонига сазовор бўлган.

Ишлаб чиқаришни ривожлантиришда қўлга киритилаётган муваффақиятлар тўғрисида фақат бригадалар, цехлар, заводларгина эмас, балки бутун-бутун давлат хўжалик бирлашмалари ҳам рапорт бермоқдалар.

Е. БУГАЕНКО,
(АПН).

МАОЧИЛАРНИНГ ХАЛҚҚА ҚАРШИ СИЁСАТИ

УЛАН-БАТОР, 16 сентябрь. (ТАСС). ХХРдаги ички сиёсий вазиятга хос хусусият шуки, халққа қарши ва социализмга зид жараён янада ривожланиб, чуқурлашиб бормоқда, деб ёзади МХРП Марказий Комитетининг «экономика масалалари» деган журнали. Маочиларнинг майда буржуа-миллатчи гуруҳлари мамлакатда ҳокимиятни босиб олиш мақсадида вақти-вақти билан ўтказган сиёсий кампаниялари Хитойнинг илгари қабул қилинган социализм қуриш йўлидан ривожланиш сиёсатини Мао Цзэ-дуннинг буюк давлатчилик-шовинистик сиёсати билан алмаштиришга, ХХРдаги социалистик давлат тузумини маочиларнинг ҳарбий-бюрократик режими билан алмаштиришга, ХХРни ўз синфий иттифоқчилари бўлмиш қардош социализм мамлакатларидан яккалаб қўйишга олиб келди.

Мао ва унинг гумашталари ҳалокатли сиёсатининг салбий оқибатлари аввало, мамлакатнинг иқтисодий ривожига, Хитой халқининг моддий фаровонлигига таъсир қилмоқда, деб уқтиради журнал.

Хитой учун актуал бўлган меҳнатга қараб ҳақ тўлаш, рентабеллик, хўжалик ҳисоби принципи ва хўжаликни юритишнинг бошқа рационал методлари ХКП сўнгги X съездининг (1973 йил) қарорларида ҳатто тилга ҳам олинмади.

ХХР ташкил топган дастлабки йилларда Хитойнинг иқтисодий ривожи Совет Иттифоқининг ва бошқа қардош социализм мамлакатларининг жуда катта ёрдами туфайли бир мунча муваффақиятларга эришганлиги, шубҳасиз, дейилади мақолада. Бироқ маочи раҳбарларнинг ўзбошимчалиги мамлакат экономикасини турғунликка солиб қўйди.

Пекин раҳбарлари қардош социалистик мамлакатлар билан кенг миқёсдаги иқтисодий ҳамкорликдан бош тортиш натижасида вужудга келган ўпирилишни ривожланган капиталистик мамлакатлар билан савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш ҳисобига эпақага келтириб олишга уринмоқдалар.

Бироқ Пекиннинг империалистик давлатлар билан кенг миқёсда иқтисодий алоқа ўрнатиш йўли айланиб келиб Хитойнинг ўзига зарба бўлиб тушмоқда, деб ёзади журнал. Капитализм дунёсидаги кризислар Хитойнинг капиталистик бозорга чиқарадиган маҳсулотига талабнинг пасайишига олиб келди. Бултур ХХР савдо балансидаги камомат дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, 700 миллион долларга етди.

Маочиларнинг мамлакатни зўр бериб милитарлаш ва ҳамма жойда урушга тайёргарлик кўриш сиёсати Хитой экономикасининг ривожига ҳалокатли таъсир қилди.

Мамлакатда вужудга келган иқтисодий аҳволнинг бутун машаққати Хитой меҳнаткаш оммасининг гарданига тушмоқда.

Чунончи, саноатдаги ишчиларнинг маоши аслида 50-йиллар даражасида қолиб кетди. Шу билан бирга, масалан Пекинда 1965 — 1973 йиллар мобайнида саноатдаги ишчилар сони 19,3 процент кўпайгани ҳолда иш ҳақи фонди атиги 8 процент ортди. Бунинг маъноси шуки, Пекин саноатида ишлаб турган ҳар бир киши маошининг ўртача миқдори 10 процент камайди.

Гарчи Хитой саноат корхоналарида ҳафтасига олти кунлик иш ҳафтаси ва саккиз соатлик иш куни жорий этилган бўлса ҳам, иш вақтининг муддати маъмуриятнинг фармойиши билан тез-тез ўзгартириб турилади. Ҳозир меҳнатга қўшимча ҳақ тўламай туриб иш кунини доимий равишда 1—2 соат узайтириш кампанияси қизитиб юборилмоқда.

Меҳнаткашлар озиқ-овқатнинг асосий турларини, шунингдек саноат молларини ҳамон қатъий белгиланган нормага мувофиқ сотиб олмоқдалар. Масалан, шаҳар аҳолиси жон бошига ҳисоблаганда, дон истеъмол қилишнинг ўртача нормаси ойига тахминан 15 килограмм, ёғ нормаси 300 грамм, гўшт нормаси 500 грамм.

Аҳолини озиқ-овқат ва энг зарур маҳсулотлар билан таъминлаш нақадар қийин эканлигига қарамай, Хитой раҳбарлари «уруш эҳтимолига қарши тайёргарлик» шиори остида доннинг катта стратегик запасларини ғамлаб олмоқдалар. ХХР Давлат Кенгаши Бош министрининг ўринбосари Ли Сянь-няннинг айтишича, бу запасларни 40 миллион тоннадан 80 миллион тоннага етказиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари кўп миллионли армияни ва маочилар ҳарбий-бюрократик режимининг баҳайбат аппаратини боқиш Хитой меҳнаткашлари зиммасига оғир юк бўлиб тушмоқда.

Ҳозир ХХРда, деб ёзади журнал, Мао Цзэ-дуннинг саноат ишлаб чиқаришини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан, шаҳарни қишлоқ билан сунъий бирлаштиришни, жамиятни ёппасига милитарлашни, бир текис тақсимлашни жорий этишни назарда тутувчи социал-иқтисодий йўл-йўриқлари зўр бериб тарғиб қилинмоқда.

Маочи идеологлар Лениннинг пролетариат диктатураси тўғрисидаги таълимотини қўпол равишда бузиб ва унинг хўжалик-ташкилотчилик ва маданий-тарбиявий ишлари билан шуғулланишдан иборат асосий вазифаларни писанд қилмай, «буржуа тенденциялари»га ва «буржуа ҳуқуқларига» қутуриб ҳужум қилмоқдалар, бу эса амалда меҳнаткашлар турмушининг моддий даражасини янада чеклашни билдиради.

Маочиларнинг иқтисодий сиёсати шу тариқа Хитой халқининг ҳаддан ташқари паст турмуш даражасини сақлаб қолишга асосланади ҳамда ХХР ривожида катта иқтисодий ва сиёсий қийинчиликларга олиб боради, деб ёзади пировардида журнал.

ШУБҲА-ГУМОН КУЧАЙМОҚДА

ВАШИНГТОН, 16 сентябрь. (ТАСС). Президент Кеннедини ҳақиқатда ким ўлдирган эди? — деган савол Америка матбуотида қайта-қайта ўртага қўйилмоқда. Кейинги вақтларда «Ю. С. Ньюс энд Уорлд рипорт», «Тайм» ва бошқа бир қанча журналлар шу масалани кўтариб чиқишди. Айни вақтда қотиллик тафсилотларини яна текшириш тўғрисидаги талаб илгари сурилмоқда.

«Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, «президент ўлдирилгандан кейин орадан 12 йил ўтгач, Уоррен комиссиясининг шу фожиа тўғрисидаги расмий маълумоти ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ шубҳа-гумон остида қолмоқда. Ҳатто 1963 йилда ҳам «Ли Харви Освальд бир ўзи ҳаракат қилди, деган гапга америкаликларнинг атиги 29 проценти ишонган эди» деб ёзади газета. Уоррен комиссияси фитнанинг мавжудлигига ишонишни истамади ва «Америка халқи комиссия аъзолари фаҳмлаб қолган нарсаларни билмагани яхши, деб ҳисоблади» деган фикр кенг тарқалган эди.

Ҳозир «Кеннеди фитнанинг қурбони бўлди, текширишга алоқадор ҳокимият органларининг ўзлари эса шу фитнага алоқадор эдилар деган гумонлар «ҳеч кимнинг хаёлидан кўтарилмаётир, деб таъкидлайди «Вашингтон пост». Газетанинг ёзишича, Освальд федерал тергов бюросининг Марказий разведка бошқармасининг ёки шу иккала маҳкаманинг агенти бўлган, деб тахмин қилиш учун ҳозирги вақтда етарли асослар бор.

«Вашингтон пост» газетаси сенатор Швейкернинг гапини эслатиб ўтади. Бу сенатор айрим ҳужжатлар билан танишиб чиққанидан кейин Освальд бир ўзи ҳаракат қилганлиги тўғрисидаги фикрни қайта кўриб чиқиш зарур, деган хулосани чиқарган эди.

Бироқ, деб ёзади «Вашингтон пост», «башарти бу фитна шу қадар кенг тус олган ва қудратли бўлган бўлса, ҳақиқатни аниқлаш амри маҳол бўлади».

Мамлакат бўйлаб сафар қилаётган президент Ж. Форд Ж. Кеннеди ўлдирилган шаҳар — Далласда гапириб, Ж. Кеннедининг ўлдирилиш тафсилотларини қайтадан тергов қилишга асос бўладиган ҳеч қандай янги далилларни кўрмаётирман, деди. Унинг фикрича, Уоррен комиссиясининг хулосалари тўғри эмиш ва яна тергов бошлаш номақбул эмиш.

Советлар мамлакатида

Сибирь нефти

ТЮМЕНЬ. Ғарбий Сибирь нефтчилари йил бошидан буён 100 миллионинчи тонна «қора олтин» қазиб чиқардилар. Тюменлик кончилар бутун саккизинчи беш йиллик мобайнида ана шундан салгина кўпроқ суюқ ёқилғи қазиб чиқарган эдилар.

«Главтюменнефтегаз»нинг кўп минг кишилик коллективи партиянинг бўлажак съезди шарафига ўз зиммасига олган оширилган мажбуриятини бемалол бажармоқда. Сибирликлар беш йиллик планни сентябрь ойида бажаришга ва белгиланган топшириқдан ташқари қарийб 44 миллион тонна нефть қазиб чиқаришга қарор қилдилар.

Машиналар далада

ЎШ. Пахтачиликнинг энг баланд тоғли зонаси бўлган Қирғизистон механизаторлари пахтани машинада теришга киришдилар. Ленин районидаги «Тошкўмир» ва «СССР 50 йиллиги» совхозлари далаларга биринчи бўлиб комбайнларни чиқардилар.

Республика колхоз ва совхозлари пахта йиғим-теримига сал кам бир ярим мингта комбайн тайёрладилар. Бу комбайнларнинг ҳаммаси икки сменада группа усулида ишлайди. Механизаторлар 116 минг тонна саноат хом ашёси ёки ялпи ҳосилнинг ярмидан кўпроғини териб беришга қарор қилдилар.

Кузги экинлар экиб бўлинди

ВИТЕБСК. Область деҳқонлари Белоруссияда биринчи бўлиб кузги экинларни экиб тамомладилар. 140 минг гектар майдонга шундай экинлар экилди. Бу иш қулай муддатларда юксак агротехника даражасида ўтказилди.

Область хўжаликлари КПСС XXV съезди шарафига зарбдор вахта кунларида кузги экинлар майдонининг ҳар гектаридан келгуси йили 30-35 центнердан дон олиш учун курашмоқдалар.

Завод олимларининг лекциялари

ХАРЬКОВ. Малишев номли транспорт машинасозлиги заводида бу йил мингинчи илмий-оммабоп лекция ўқилди. Бу лекцияни техника фанлари доктори А. П. Любченко ўқиди. У шу корхонада ишламоқда. Илмий даражага эга бўлган конструкторлар, технологлар, инженерлар «Билим» жамиятининг маҳаллий ташкилоти ишларида доимо қатнашиб турадилар. Корхонада жами элликка яқин ана шундай кишилар бор. Бу мутахассислар лекцияларининг мавзуси хилма-хилдир. Халқ университетларининг тажрибали ўқитувчилари орасида ҳам докторлик ва кандидатлик диссертацияларини ёқлаган ишлаб чиқариш ходимлари кам эмас. Ўн киши шу университетларда дарс бермоқда.

Машинасоз олимлар областдаги шаҳарларнинг клубларида, ёшларнинг ётоқхоналарида, колхоз ва совхозларда ҳам тез-тез бўлиб турадилар.

Қишлоқ аҳолисига хизмат

ТБИЛИСИ. Грузиянинг йирик қишлоқ хўжалик маркази бўлган Хашурида маиший хизмат уйи очилди. Бу уйнинг бўлимлари шиша ва бетондан қурилган уч қаватли бинода жойлашган. Бу ерда телевизорлар, холодильниклар, рўзғор асбобларини ремонт қилувчи, кийим-кечак ва пойафзал тикувчи мутахассисларнинг сайёр бригадалари ташкил қилинди. Бу бригадалар қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатади.

Ҳозир республикада 40 та маиший хизмат уйи ишлаб турибди. (ТАСС).

НЕВА СОҲИЛИДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

МУЗ УЗРА ЮЛДУЗ ЧАҚНАТИБ...

(РЕПОРТАЖ)

Нурафшон улкан зал узра қоронғулик чўкди. Ғала-ғовур ўрнини сукунат босди. Чор атрофдан жой олганларнинг нигоҳи кенг саҳна—муз майдонига қадалган. Бурчак-бурчакдаги ранг-баранг ёғдули прожекторлар нуридан ўрта жонлангандек бўлди. Гўё суви жимирлаб турган мовий кўл юзида оққуш майин сузарди. Унинг серзавқ ҳаракатлари учрашувга чиққан маъшуқани эслатади. Ана, ошиқ Шаҳзода-оққуш севгилиси маликага пешвоз чиқди. У мағрур ва мардона сузишлар билан вафосини намойиш этиб, оҳиста Малика-оққуш қўлидан тутади. Улар Чайковскийнинг машҳур «Оққуш кўли» музикасининг гоҳи ҳазин, гоҳи шўх-ўйноқи оҳанглари оғушида муҳаббатни ардоқловчи гўзалликни намойиш этадилар...

Бир неча кундирки, тошкентлик санъатсеварлар ана шундай нафосатдан баҳраманд бўлиб туришибди. Нева бўйидан келган меҳмонлар—ленинградлик муз устида балет усталарининг чиқишлари бу сафар ҳам мухлисларни мафтун этмоқда. Муз устида томошалар программасини «Муҳаббат ҳикоялари» деб аталиши ҳам бежиз эмас. Чунки оёқларига коньки боғлаганлар муз устида санъаткорона ҳаракатлар билан пок севгини мадҳ этишяпти.

...Тантанавор чиқишлар бошланди. Севилья майдонида «Андалузча тўй». Лўлиларнинг шўх рақсига мос жўшқин ва янгроқ куйлар яратиш ҳадисини олган композиторлар А. Альбенис, Э. Гранадос, М. де-Фальялар ажойиб музика басталашибди. Енгил оҳанглар билан уйғунлашган хореографик тўй миниатюраларини залдагилар қарсаклар чалиб олқишлайдилар. Торлар тебраниб қизлар лапар айтаётгандай ҳаракат қиладилар, чарх урадилар. Йигитлар куёвнавкарлар мисол давра қуришган.

Ҳа, бу концерт ёки театр томошаси эмас. Бу, балет. Балет бўлганда ҳам ҳаракатлари муз устига кўчирилгани. Мақсад ва мазмун музика жўрлигида унсиз, аммо гўзал ҳамда ифодали ҳаракатлар орқали томошабинга етказилади. Зотан меҳмонларнинг ҳар бир чиқишлари шинавандаларга маъқул тушаётганидан дарак бериб, олқишлар янграмоқда.

Кўринишлар, воқеалар кинодагидек ўзгариб турибди. Оҳанглар тусланиб, манзаралар янгиланади. Программа шундай тузилганки, томошабин ҳаракатлардан толиқмай, берилиб кузатади, завқланади. Иоган Штрауснинг наврўзи оламни тараннум этувчи музикасига мослаган «Петербург билан учрашув» композициясини кўрганда ёки муз майдонига «Бримен музикачилари» чиққанда томошабин беихтиёр хаёлларга берилади.

Танаффус пайти саҳна орқасида маҳоратли фигурали учиш усталари, жаҳон чемпионлари **Алексей УЛАНОВ** билан **Людмила БЕЛОУСОВА**ни учратдик.

— Навбат сенга, — дейди Людмила.

— Ҳамма гап шунда-да, — жавоб қилади Алексей, — ўзинг биласан-ку, ҳар сафар муз майдонига, одамлар ҳузурига чиқиш мен учун бир имтиҳон. Ҳаяжонланмай иложинг йўқ.

— Тўғри айтасан, — ҳамроҳини гапини маъқуллайди Людмила. — Энди биз фигурачилар эмас, балки балет артистларимиз. Ҳаракатларимиздан залда ўтирганлар мазмун уқишлари лозим.

— Сизнингча балет билан фигурали учиш спортининг қандай қиёсий томонлари бор, — сўраймиз Алексейдан.

— Нима десам экан. Спортда имкониятлар кенг бўлади, албатта. У инсонни актив фаолиятга ўргатиш билан бир қаторда, жисмоний ва маънавий фазилатларини юзага чиқариб, иродани мустаҳкамлайди. Фигурали учишни нафосат—артистликнинг дастлабки босқичларидан деса бўлади. Муз устида балетнинг ҳам ўзига хос ажойиб томонлари бор. Бу санъатнинг янги турларидан ҳисобланади. Мақсад — хиромон ва жозибали рақслар билан мухлисларни ром этиш.

Шундай бўлди. Уланов рақс тушганда муз майдони узра гўё юлдузлар чақнагандек бўлди. Унинг чиқиши қарсаклар жўрлигида давом этди. Балетда эндигина маҳорат синай бошлаётган, таниқли спорт мастерлари Людмила Белоусова билан Олег Протопоповлар кўрсатган томошалар ҳам таҳсинга лойиқдир.

Ленинград муз устида балетининг 90 кишилик коллективига РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Хамзин бадиий раҳбарлик қилмоқда. У бундан беш йил бурун, Тошкентдаги «Юбилей» спорт кошонаси очилган кезлар меҳмонимиз бўлиб, «Биллур сарой» программаси билан мухлисларни хушнуд этганди. Балетчилар коллективи 1967 йили тузилди. Шундан бери улар мамлакатимизнинг 34 шаҳрида чиқишлар уюштиришди. Нева соҳилидан келган меҳмонлар Тошкентдан Минскка, кейин Липецк шаҳрига йўл оладилар. Биз санъаткорларга ижодий парвозлар тилаб қоламиз.

Ҳ. НОСИРОВ,
А. РЎЗИЕВ.

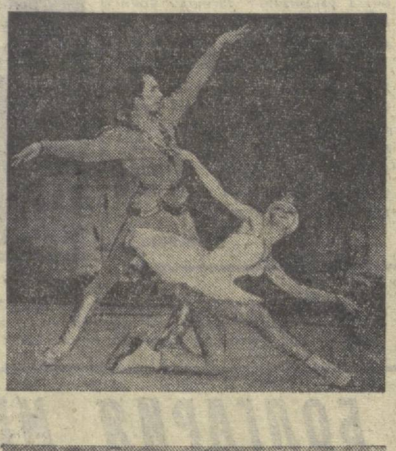

Суратларда: (юқоридан) 1. «Оққуш кўли» балетидан кўриниш. Шаҳзода ва малика ролида А. Яковлев ва И. Филиппова. 2. Фигурали учиш бўйича тўрт марта жаҳон чемпиони Алексей Уланов. «Андалузча тўй» хореографик миниатюрасида Е. Васильева билан В. Ельчинлар келин-куёв ролида.

С. Мальцев фотолари.

ИЛМИЙ ЛАБОРАТОРИЯЛАРДА

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Ҳозирги кунда ярим ўтказгичли приборлар радиоэлектрониканинг асоси бўлибгина қолмай, жуда кенг кўламда ҳисоблаш техникасида, электроникада ва электр энергиясини ўзгартириш билан боғлиқ бўлган бошқа соҳаларда ҳам ишлатилмоқда. Ўзининг арзонлиги, ҳажмининг кичиклиги, бошқариш ва бошқарилиш диапазонининг кенглиги, энергияни бир турдан иккинчи турга айлантириши (масалан, термогенераторларда иссиқлик энергиясини электр энергиясига айлантириб бериши) туфайли электроника биологияда, гидротехникада, қишлоқ хўжалигида ва бошқа кўп соҳаларда қўлланилмоқда.

Ярим ўтказгичли электроника ҳозирги замон радиотехник қурилмалар ва ускуналар, бошқариш системалари яратишнинг асосий базасига айланди. Шу кунларда СССРда ва чет элларда ярим ўтказгичли электрониками тараққий эттиришга бағишланган жуда катта ҳажмдаги илмий-тадқиқот ишлари бажарилмоқда.

Ярим ўтказгичли материалларни олишда эпитаксиал чўктириш технологияси саноатда кенг кўламда жорий қилиняпти. Бу технологик параметрларни контроль қилувчи асбоб-ускуналар яратишни тақозо этмоқда.

Бу масала ҳозирги кунда жуда актуал ҳисобланиб, бу нарса ярим ўтказгичли материаллар олиш жараёни технологиясини автоматлаштириш ва уни бошқаришни электрон-ҳисоблаш машиналари орқали бажариш имконини беради. Бунинг учун, албатта, контроль қилувчи приборлар ва янги методлар яратиш талаб қилинади.

Ана шу муҳим проблема билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Электроника илмий-тадқиқот институти эпитаксиал технологияси группаси шуғулланади. Бундан бир неча йил муқаддам институт директори, ЎзССР ФА академиги, Беруний мукофоти лауреати, физика-математика фанлари доктори, профессор Убай Орифов группанинг илмий ҳисоботини тинглагач, илмий ишлар хулосасини амалиётда қўллаш лозимлигини кўрсатди. Шунингдек, группа илмий ходимлари олдига ярим ўтказгичли материаллар олиш технологиясини текширувчи приборлар яратиш вазифасини қўйди. Қилинган илмий ишлар, изланишлар, тажрибалар натижасида бир неча приборлар, методлар ва схемалар яратилди. Бундай асбоб эпитаксиал қаватлар, яъни ярим ўтказгич плёнкалар ва массив кристалларни газ фазасидан олинишдаги технологик жараёнда ўлчайди ва унинг таркибига, хусусиятларига таъсир қилмайди.

Шу нарса қувонарлики, бу янги прибордан фойдаланиш 85 минг сўмлик соф фойда келтирган ва ҳозирги кунда асбоб электрон саноатида кенг кўламда ишлатилмоқда.

Электроника илмий-тадқиқот институти эпитаксиал технологияси группаси ходимлари ишлари самарали бўлди. Буларнинг ҳаммаси ярим ўтказгичли материаллар олиш технологиясини автоматлаштиришга бағишланган. Ўйлаймизки, яқин келажакда ярим ўтказгичли материаллар олиш технологияси тўла автоматлаштирилади.

А. ШАЙХОВ.

спорт

ОҒИР АТЛЕТИКА. Жаҳоннинг ман-ман деган полвонлари куч синашгани Москвага тўпландилар. 33 мамлакат штангачиларининг баҳси одатдагидек ўта енгил вазнли оғир атлетикачилар мусобақаси билан бошланди. Қўшкурашда 237,5 кг натижага эришган польшалик З. Смальцев жаҳон чемпиони деган ном олди. Кумуш медаль билан тақдирланган кемероволик А. Воронин натижаси чемпионникига нисбатан 5 кг кам бўлди.

Ўзбекистон спартакчиларининг чемпионати эса Фарғонада ўтказилди. Кўпгина вазн тоифаларида ғалабани мезбонлар билан тошкентликлар «тақсимлаб» олдилар. Пойтахт области командаси аъзоси А. Сулаймонов билан сурхондарёлик С. Сайфуллин биринчи ўрин олиш билан бирга илк марта спорт мастери нормативини бажардилар.

ФУТБОЛ. «А» класс иккинчи лига командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Биринчи зона пешқадами — «Янгиер» билан Гулистоннинг «Пахтачи» командалари учрашувида ҳисоб очилмади. Шунга қарамай, янгиерликлар турнир жадвалининг биринчи поғонасини эгаллаб турибдилар. Уларда 28 ўйиндан кейин 38 очко бор. «Хонқа» футболчилари эса Фарғонада «Нефтяник» командасига ютқазиб қўйишди (0:1). «Автомобилист» (Термиз) — «Строитель» «Ашхабод) учрашувида 1:2 ҳисоби қайд этилди.

ВЕЛОСПОРТ. «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон совети терма командаси Грозний шаҳридан қайтиб келди. Шу спорт жамиятининг Бутуниттифоқ биринчилигида спортчиларимиз муваффақиятли қатнашдилар. Ўзбекистон пойгачилари тўртта олтин ва битта кумуш медаль олиб, умумкоманда ҳисобида иккинчи ўринни эгалладилар.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

«ЛАСИТЕ», «ВЕЛЗДЕ» ВА БОШҚАЛАР

Эски Ригада «Ласите» («Томчи») деб ном берилган кафе очилди. Қадимги гумбазлари ва деворларига ҳайвон терилари қоқилган ҳамда кўҳна асрларнинг қурол-яроғлари илинган бу бинода сизга хушбўй кофе, фақат шу ердагина тайёрланадиган печенье, машҳур Рига бальзамидан бир рюмка беришади. «Велдзе» («Салқинлик») мороженоехона кафесида сиз бир неча дақиқа эски Рига ҳолатида бўласиз. Ғиштдан терилган, готик услубдаги устунлари бўлган бино ертўласида витражлар билан ёпилган «деразадан» тушувчи шуълада дўстлар билан кўп йил пиширилган шаробни майдалаб ўлтиришингиз мумкин.

Давлат архитектура тарихий қўриқхонаси, деб эълон қилинган эски Рига мамлакатимизнинг ҳамма чеккаларидан ва чет эллардан тобора кўпроқ сайёҳларни жалб этмоқда. Қадимги бинолар, улардан нечоғлик фойдаланиш мумкинлигини аниқлаб, муфассал рўйхатдан ўтказилди, энг қимматли меъморий ёдгорликлар таъмир этилмоқда, кичик-кичик кафе, шаробхона, дўконлар очилмоқда. Кейинги йиллардагина Домский собори районида «қадимги замонга сафар қилиб» хордиқ чиқариш мумкин бўлган неча ўнлаб шинам жойлар очилди.

И. ПЛОТКЕ,
ТАСС мухбири.

Рига.

ТУЗ... САРОЙ

Бу сарой пайдо бўлганига юз йиллар бўлди. Замон ўтиши билан қадимги ёдгорликлардан путур кета бошласа, бу сарой аксинча янада кўркамлашиб борди. Шу ажойиб иморат ижодчиси табиат уни барпо этиш учун ғалати бир қурилиш материали... ош тузидан фойдаланган.

Булоқ сувлари неча асрлар мобайнида қалин — баъзи жойлари 500 метргача борадиган туз қатламларини ювиб бир қанча йўлаклар ҳосил қилган. Шипдаги табиий «деразалардан» тушувчи қуёш нурларидан камалак тусида товланувчи оппоқ деворлар соҳили туз кристаллардан иборат кўллар, ранг-баранг сталактит устунлар кишида унутилмас таассурот қолдиради.

Хўжамўмин тоғида мамлакатнинг энг катта ош тузи запаслари бор. Бу жойдаги ош тузи камида 3,6 миллиард тоннага боради, деб чамаланмоқда.

Л. ЧИГРИН,
ТАСС мухбири.

Душанба.

ЎСИМЛИК УСТИДА ТАЖРИБА

Республиканинг кекса селекционери Сергей Семёнович Калмыков камдан-кам учрайдиган писта дарахтидан биринчи марта йиғиштириб олган бу ҳосил тўғрисида Пушкин эртакларида айтилганидек, оддий писта эмас, унинг пўстлоғи тилладан, мағзи соф зумратдан деб айтиш мумкин... Олимга бу писталар шу қадар бебаҳодир.

Бу пистани етиштириш тарихи оддий эмас. Бундан ўттиз етти йил муқаддам Ўзбекистонга турли мамлакатлардан селекция иши учун ҳар хил писта уруғлари олиб келинди. Булар орасида Американинг пекан ёнғоғи, Италия пистаси ҳамда ёнғоғининг мазаси жиҳатидан асло тенги йўқ деб ҳисобланувчи Эроннинг машҳур пистасидан оз-моз бор эди. Аммо эрон пистаси билан ёнғоғини бошқа бирор жойда иқлимга мослаб ўстиришга ҳеч ким муваффақ бўла олмаган.

Писта тажриба ўтказиладиган жўякларга экилди. Лекин кўкариб чиққан ниҳол биттагина уруғ берди. Селекционерлар бирданбир бу ўсимликни қанчалик меҳр билан парвариш қилганликларини тасаввур этиш қийин эмас. Ана шу кўчат Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институтининг тоғдаги филиали кўчатзорида илдиз отиб қолди. Лекин бу кўчат жуда секин авжга кирди. Энг қизиғи, кишини ҳайрон қолдирган жойи шу бўлдики, у мутлақо мевага кирмади.

Ўша дарахт бу йил кузда, ордан қирқ йилча ўтгач селекционерларни қуққисдан ҳайратда қолдирди — бу дарахтдан бир неча ҳовуч катта-катта ғоят сифатли ҳосил йиғиштириб олинди.

Ю. ЮДИН,
ЎзТАГ мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

БАЙРАМ СОВҒАЛАРИ ИЧИГА СОЛИНАДИГАН КЎП РАНГЛИ ОТКРИТКАЛАРНИНГ 1000 ДОНАСИНИ (бир томонлама) 2 СУМ 95 ТИЙИНГА ВА ИККИ ТОМОНЛАМАСИНИ 5 СУМ 65 ТИЙИНГА

СОТИБ ОЛИНГ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, ГСП, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй. Телефонлар: 33-80-40, 33-58-72.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ

Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Таштекстильмаш» заводи қошидаги

87-шаҳар ҳунар-техника билим юрти

1975—1976 ўқув йили учун

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисларни тайёрлайди. ТОКАРЛАР, ФРЕЗЕРЧИЛАР, ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРЛАР, РЕМОНТЧИ-СЛЕСАРЛАР, ГУНУКАСОЗ СЛЕСАРЛАР, ФОРМОВКАЧИЛАР, ЭЛЕКТРОМОНТЕРЛАР, ГАЗ ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИЛАРИ, АВТОМАТИК ВА ЯРИМ АВТОМАТИК СТАНОКЛАР ОПЕРАТОРЛАРИ, ДУРАДГОРЛАР.

Ўқиш муддати 1-2 йил.

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Уқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, формали кийим-кечак, 33 процент иш ҳақи билан таъминланадилар. Формовкачилик группасининг ўқувчиларига ойига 40 сўм миқдорида стипендия тўланади. Шаҳар атрофидан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЗАВОД ҚОШИДА КЕЧКИ МАКТАБ ВА ТЕХНИКУМ ИШЛАЙДИ. АЪЛОЧИЛАРГА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШ УЧУН ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ёзилган ариза, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти ҳақида ҳужжат, яшаш жойи ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, мактабдан олинган характеристика, 3х4 см катталикдаги 6 та фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 8 дан 16 гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Текстильная кўчаси (7, 9, 11, 14, 21, 24 трамвай, 2, 6, 18, 13, 15, 16 троллейбус, 2, 3, 18, 45, 50, 54, 58 автобусларнинг «Соцгородок» бекати).

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

8 ойлик пуллик тайёрлов

КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Машғулотлар ҳафтада уч марта кечки вақтларда ўтказилади.

КУРСЛАРГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ВА 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Оборонная кўчаси, 1-уй, 388-хона.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА 21 СЕНТЯБРЬ СОАТ 17.00 ДА

СССР биринчилиги учун «ШАХТЕР» (Донецк) — «ПАХТАКОР» (Тошкент). командалари ўртасида

ФУТБОЛ

20 сентябрь соат 17.00 да дублёрлар составы учрашадилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00—МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Биз Финляндияда бўлдик. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — «АХБОРОТ». 19.30 — Спорт программаси. 20.15 — Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйсин. 20.35 — «Физкультура ва спорт». 21.05 — «АХБОРОТ». 21.25 — Пахтазор — мардлар майдони. 21.40 — Янги қўшиқ жаранглайди. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Собир Абдулла (ижодий портрет). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Топишмоқлар ва жавоблар. 19.30 — Телефильм. 20.15—Стандарт ва сифат. 20.45 — Телефильм. 22.00 — Сенинг замондошинг. 22.30 — МОСКВА. 23.45 — Спорт программаси. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Шифокор экрани. 20.35 — Теленовелла. 21.10 — Тошкент янгиликлари. 21.25 — Фильм-концерт. 21.50 — Унга ишонмоқ керак (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18 IXда Олтин девор, 19 IXда Кўрмайин босдим тиканни.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18 IXда Хотинимнинг эри.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бобби — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК», ҲАМЗА НОМЛИ, «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Тош осмон остида — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ 20 СЕНТЯБРЬ СОАТ 15.00 ДА техникум ташкил этилганлигининг 30 йиллигига бағишлаб ТЕХНИКУМНИ БИТИРИБ КЕТГАНЛАР БИЛАН

ТАНТАНАЛИ УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ

Техникум адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев кўчаси, 12-уй.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон Театр жамияти кекса санъат арбоби, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, Театр жамиятининг аъзоси **Нажибулло ҲАБИБУЛЛАЕВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон Театр жамияти Станиславский номидаги Қорақалпоғистон Давлат театрининг артисти, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти **Жақсинбой БЕКМУРОДОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР. БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 02655. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 218.